

Toimintakertomus 2011

EK:n toimintakertomus

2011

Sisältö

3	Vuoden 2011 aikana tapahtunutta
4	Toimitusjohtajan katsaus
6	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
7	Henkilöstökertomus
9	Viestintä
10	Talouspolitiikka
12	Lainsäädäntö ja kauppapolitiikka
14	Työmarkkinat
16	Innovaatioympäristö ja osaaminen
18	Infrastruktuuri
20	PK-asiat
22	Aluetoiminta
24	EK Bryssel
26	Yhtiöt
27	EK:n jäsenliitot vuoden 2011 lopussa
27	EK:n hallitus 2011
28	EK:n edustajisto 2011
32	EK:n organisaatio vuoden 2011 lopussa

Vuoden 2011 aikana tapahtunutta

■ Elinkeinoelämän taloudellinen toimintaympäristö oli kertomusvuoden alkupuolella vielä melko suotuisa, mutta euromaiden velkakriisi kärjistyi loppuvuotta kohti ja lisäsi epävarmuutta. Samalla suhdannenäkymät heikkenivät Suomessa merkittävästi.

■ EK osallistui keskusteluun talouspolitiikan koordinaation tiivistämisestä sekä EU:n ja euroalueen tulevaisuudesta. EK oli aktiivinen sekä Suomessa että Brysselissä.

■ Maan uuden hallituksen ohjelma oli selvä pettymys EK:lle, koska se ei sisältänyt riittäviä toimia talouskasvun vahvistamiseksi ja julkisen talouden tervehtyttämiseksi. Verotuksen painopistettä olisi pitänyt siirtää voimakkaammin pois työn, osaamisen ja yrittämisen verotuksesta.

■ Syksyllä solmittu raamisopimus vakautti työmarkkinoita. Myös kuljetusketju saatiin mukaan sopimukseen.

■ Venäjä hyväksyttiin joulukuussa WTO:n jäseneksi. EK osallistui aktiivisesti jäsenyyden edistämiseen ja EU–Venäjä-taloussuhteiden kehittämiseen.

■ Työmarkkinaosapuolet jatkoivat neuvotteluja, jotta keskimääräistä eläkkeellesiirtymisikää voitaisiin nostaa. EK rohkaisi jäsenyrityksiään järjestelmälliseen ja määrätietoiseen työkykyjohtamiseen.

■ Rahoituksen merkitys vientikauppojen kilpailukykytekijänä korostui. EK vaikutti siihen, että Finnvera-konsernissa otettiin vuoden 2012 alusta käyttöön uusi luottomuotoinen vienninrahoitus.

■ Energiaveroleikkuria saatiin laajennetuksi, ja laajennus tuli voimaan jo vuoden 2012 alusta. Yleinen suuntaus energia- ja ympäristöverojen nostamiseen kuitenkin jatkui.

■ EK vaikutti intensiivisesti kansalliseen ja EU:n päätöksentekoon merenkulun ympäristövaatimuksista (ns. rikkidirektiivi), pyrki torjumaan energia- ja ilmastotavoitteista aiheutuvia kustannusuhkia sekä edisti tasavertaisten kilpailuedellytysten saavuttamista.

■ Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisessä EK painotti eri koulutusasteiden uudistamista niiden omaa profilia korostaen. Kolmevuotinen ennakointihanke Oivallus tuotti näkemyksiä työelämän muutoksista ja niiden vaikutuksista oppimiseen ja koulutukseen.

■ Tavoite 200 miljoonan euron keräämisestä Aalto-yliopiston säätiöpääomaan kesäkuun loppuun mennessä saavutettiin.

■ EK jatkoi ponnisteluja työrauhajärjestelmän uudistamiseksi.

■ Etelärannan PK-toiminnasta julkistettiin historiikki *Etelärannan PK-äänitorvi – Neljä vuosikymmentä PK-yritysten asiain ajajana*.

■ Etelärannan kiinteistöä remontoitiin laajamittaisesti ja kulunvalvonta uudistettiin. Yhdeksäs kerros otettiin toimistokäyttöön ja sisääntulokerrokseen valmistui koko liittoyhteisöä palveleva neuvottelukeskus. Myös EK:n toimisto Brysselissä muutti uusiin tiloihin BusinessEuropan läheisyyteen.

Toimitusjohtajan katsaus

Kuva: Marjut Hentunen

Vuosi 2011 oli poikkeuksellinen sekä talouden että politiikan näkökulmasta. Alkuvuonna virinnyt talouden positiivinen ilmapiiri synkeni sitä mukaa, mitä pidemmälle vuosi kului. Euroalueen ongelmat ja vaikeus löytää ratkaisuja vaikuttivat voimakkaasti sekä Suomen elinkeinoelämään että kansalliseen poliittiseen päätöksentekoon.

Alkuvuodesta EK otti vahvasti kantaa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan rakennusalalla sekä majoitus- ja ravitsemisalalla yhdessä muiden alan järjestöjen kanssa.

Työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtaminen nousi esille osana työurien pidentämisestä. EK:n näkemyksen mukaan työkykyä johtamalla voidaan vähentää sairauspoissaoloja, ehkäistä työkyvyttömyyseläkkeitä ja edistää pidempiä työuria. EK rohkaisi jäsenyrityksiään järjestelmälliseen ja määrätietoiseen työkykyjohtamiseen.

EK oli ETLAn kanssa mukana tekemässä selvitystä siitä, miksi saksalaiset yritykset ovat menestyneet 2000-luvulla hyvin ja Saksa selvisi finanssikriisistä paremmin kuin useimmat teollisuusmaat. Maan menestymistä selittivät työmarkkinoiden joustavuus, maltillinen palkkakehitys, työvoimapolitiittiset uudistukset ja vahva teollinen perusta.

EK ja Aalto-yliopisto pääsivät tavoitteeseensa 200 miljoonan euron keräämisestä Aalto-yliopiston säätiöpääomaan kesäkuun loppuun mennessä. Säätiöpääomaa kerättiin EK:n ja Aalto-yliopiston yhteisenä ponnistuksena Aalto-korkeakoulu-säätiön perustamisesta lähtien vuodesta 2008.

* * *

EK järjesti ennen eduskuntavaaleja useita tilaisuuksia sekä ehdokkaille että tiedotusvälineille eri puolilla Suomea. Tilaisuuksissa keskityttiin vero-, innovaatio- ja koulutuspolitiikkaan sekä kasvuyrittäjyyden edistämiseen.

Vaalien tulos näkyi paitsi vaikeuksina koota hallitusta ja hallitusohjelmaa myös Suomen aiempaa kriittisemmässä Eurooppa-politiikassa. Hallitusohjelmaa laadittiin tilanteessa, jossa talouden näkymät näyttivät vielä kohtalaisen hyviltä. Myös EK:n toukokuisessa Suhdannebarometrissa elinkeinoelämän odotukset olivat valtaosin myönteisiä, mutta pitkin kesää näkymät synkkenivät.

Elinkeinoelämän keskusliitolle EK:lle tärkein päämäärä hallitusohjelmassa oli työntekoon, osaamiseen ja yrittämiseen kannustava verotus. Tavoitteena oli myös uudistaa työelämän pelisääntöjä ja saada päätöksiä työurien pidentämiseksi. Keskeistä oli lisäksi löytää keinot Suomen talouden velkaantumisen pysäyttämiseksi.

Hallitusohjelmasta löytyi paljon hyviä tavoitteita ja oikeasuuntaisia linjauksia. Ohjelma ei kuitenkaan sisällä riittäviä toimia kilpailukyvyyn palauttamiseksi, talouskasvun vahvistamiseksi ja julkisen talouden tervehtyttämiseksi. Erityisesti veroratkaisut olivat elinkeinoelämälle pettymys, koska ne eivät kannusta työllistämään ja investoimaan Suomeen.

Talouskasvun, työllisyyden ja investointien tukemiseksi yhteisöverokannan kansainvälinen kilpailukyky olisi pitänyt palauttaa alentamalla yhteisöverokanta 20 prosenttiin.

EK toi myös esiin, että pääomaverokannan korottaminen ja sen muuttaminen progressiiviseksi on virheellistä veropoliittikkaa. Muutos on voimakas viesti, ettei Suomessa kannusteta yrittäjätoimintaan liittyvään riskinottoon. Pääoma- ja osinkoverotuksen kiristyminen kohdistuu erityisesti kasvuhaikuisiin ja työllistäviin pk-yrityksiin. Osinkojen kokonaisverotuksen kiristäminen on vastoin kansainvälistä suuntausta ja syrjii suomalaista omistamista.

Myönteistä hallitusohjelman verolinjauksissa oli, että paljon energiaa käyttävän teollisuuden energiaveroleikkuria luvattiin tehostaa.

Tuottavuuden parantaminen julkisella sektorilla ja väestön ikääntyminen olisivat vaatineet hallitusohjelmaan päättäväisiä linjauksia. EK jäi kaipaamaan selkeää viestiä erityisesti julkisen sektorin ja yritysten yhteistyön kehittämisestä julkisten palvelujen tuottamisessa.

* * *

Uusi hallitus kirjasi ohjelmaansa toiveen työmarkkinoiden ja talouden yhteensovittamisesta. Tämän vuoksi pääministeri kutsui työmarkkinaosapuolet keskustelemaan mahdollisuudesta löytää yhteinen ratkaisu, jolla parannettaisiin kilpailukykyä, edistettäisiin investointeja ja estettäisiin haitallinen palkkakilpailu.

Pitkin kesää ja alkusyksyä jatkunut keskustelu johti lopulta ennätysmäisen kattavaan raamisopimukseen työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä. Sopimukseen tuli mukaan 94 prosenttia kaikista palkansaajista. Suomen elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta oli ensiarvoista, että ensimmäistä kertaa mukana on koko kuljetusketju. Kyseessä on uusi sopimusmalli, jossa keskusjärjestöt sopivat vain kustannusraamin. Palkat ja muut ns. tekstikysymykset jäivät sovittaviksi liitoissa ja yrityksissä.

Sopimus antoi yrityksille ja Suomelle ennakoitavuutta ja vakautta kahden vuoden päähän. Sopimus ehkäisi pelättävissä olleen haitallisen palkkakilpailun ja se oli myös kustannuskilpailukyvyyn näkökulmasta kohtuullinen.

Maan hallitus lupasi tukea saavutettua ratkaisua omilla toimillaan. Elinkeinoelämälle tärkeitä olivat muun muassa

yhteisöveron lisäkevennys, valtion osallistuminen lomauspäivärahojen rahoittamiseen sekä teollisuuden energiaveroleikkurin aikaistaminen.

Sopimukseen kuului myös useita työelämän parantamiseen tähtääviä toimia, joita viedään käytäntöön yhdessä palkansaajajärjestöjen ja maan hallituksen kanssa. Yhteistyötä jatkettiin kolmikantaisessa työryhmässä, joka seuraa hallitusohjelmaan sisältyvien talouskasvun ja työllisyyden tavoitteiden toteuttamista.

* * *

Kiitän EK:n hallintoa, jäsenyrityksiä ja henkilöstöä päättyneestä vuodesta.

Mikko Pukkinen, toimitusjohtaja

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Jäsenrakenne kiinteytyi Paltan syntyessä

EK:lla oli kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 15 526 jäsenyritystä. Niiden palveluksessa oli 953 900 henkilöä. Jäsenyrityksistä oli pk-yrityksiä 96 prosenttia.

Jäsenliittoja oli kertomusvuoden lopussa 27. EK:ta perustettaessa vuonna 2005 liittojen lukumäärä oli 44. Tavoitteena on 12–15 jäsenliiton rakenne.

Vuoden 2011 alusta toimintansa käynnisti Palvelualojen työnantajat eli PALTA, johon liittyi neljä EK:n jäsenliittoa. PALTAlla on 1 700 jäsenyritystä, joiden palveluksessa työskentelee 140 000 henkilöä. Liiton päätoimialat ovat logistiikka, tietoliikenne, yrityspalvelut ja erityispalvelut.

Keskusliiton talous kiristyi

Jäsenmaksujen osuus EK:n tulorahoituksesta oli 82 prosenttia. Maksujen perustana olivat jäsenyritysten palkkasumat vuodelta 2010 ja suuremmilla yrityksillä lisäksi jalostusarvot vuodelta 2009. Jäsenmaksuista annettiin 10 prosentin ylimääräinen alennus. Varsinaisen toiminnan osuus tulorahoituksesta oli 5 prosenttia ja sijoitustoiminnan osuus 13 prosenttia.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 31,5 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät myös 2,5 miljoonaa euroa maksuja yhteistyöorganisaatioille. Kulut ylittivät talousarvion mm. siksi, että remonttikustannukset siirtyivät kertomusvuodelle.

Tulorahoitus ei riittänyt kattamaan täysimääräisesti keskusliiton toimintakuluja, joten kertomusvuodelta jouduttiin kirjaamaan 4,9 miljoonan euron alijäämä.

Eteläranta remonttien myllerryksessä

Eteläranta 10:n vuonna 1952 valmistuneen kiinteistön modernisoimiseksi ja teknisten järjestelmien uudistamiseksi oli tehty suunnitelmia jo usean vuoden ajan. Kun Palace Oy luopui osasta hallitsemiaan tiloja, kiinteistön laajamittainen uudistaminen ja tilojen uudelleenjärjestely tulivat mahdollisiksi.

Saneerausremontit aloitettiin vuoden 2010 alussa, ja ne jatkuivat aina vuoden 2011 loppuun. Kertomusvuoden alussa valmistui 9. kerroksen remontti, kesällä saatiin valmiiksi alakerran neuvottelukeskus ja vuoden lopulla 11. kerroksen muutostyöt. Suurten remonttien toteuttaminen kiinteistössä sen normaalia toimintaa kohtuuttomasti häiritsemättä osoitautui haasteelliseksi ja edellytti urakoitsijoilta joustavuutta työaika- ja -vaiheiden ajoituksessa. Se puolestaan vaikutti remonttien kestoon.

Uusi neuvottelukeskus käyttöön

Elokuun alussa otettiin käyttöön Eteläranta 10:n toisen kerroksen uusi neuvottelukeskus, jonka tiloja voivat omistajaliittojen EK:n, Teknologiateollisuuden ja Yleisen Teollisuusliiton ohella vuokrata myös muut EK:n jäsenliitot, niiden alayhdistykset ja osakeyhtiöt. Keskuksessa on 24 neuvotteluhuonetta, joiden kapasiteetit ovat 4–120 henkilöä. Neuvotteluhuoneita on sisääntuloaulan kummallakin puolella.

Neuvottelutilojen tarjoilu ulkoistettiin Antell Oy:lle ja käyttöön otettiin buffet-tyyppinen kahvitarjoilu, joka on saanut neuvottelijoiden keskuudessa hyvän vastaanoton.

Vuoden lopussa valmistuivat myös 11. kerroksen neuvottelutilat täydentämään mm. EK:n neuvottelutilatarvetta.

Kulunvalvonta tehostettiin, toimistotiloja keskitettiin

Neuvottelutilojen keskittäminen mahdollisti myös kiinteistön kulunvalvonnan uudistamisen. Kun talossa vuosittain vierailevasta yli 50 000 henkilöstä valtaosa voidaan nyt ohjata alakerran uusiin neuvottelutiloihin, pääsyä kerrokseen on voitu rajoittaa sisääntuloaulan kulunvalvontaportteilla ja tehostetulla vahtimestaritoiminnolla, jonka taloyhtiö on ulkoistanut Securitas Oy:lle. Kiinteistöön tulevien vieraiden opastuksen ja kulunvalvonnan keskittämisen myötä EK ulkoisti emäntä- ja aulapalveluhenkilöstönsä, yhteensä 7 henkilöä.

Alkuvuodesta 2011 valmistui 9. kerroksen remontti, ja sinne muuttivat EK:n kuudennessa kerroksessa aiemmin sijainneet toiminnot, mm. toimitusjohtaja esikuntineen. Vapautuneet tilat vuokrattiin Kompassiliitoille ja Palvelualojen Työnantajat PALTA ry:lle, joka saatiin näin vahvistamaan Etelärannan liittokeskittymää.

Henkilöstökertomus

Myönteistä virettä osaamisen ja toimintatapojen kehittämisessä

Vuoden 2011 lopussa EK:n henkilöstömäärä oli 162 työntekijää (kaikki palvelussuhteessa olevat). Heistä 155 työskenteli vakinaisessa ja 7 määräaikaisessa työsuhteessa. Uusia työntekijöitä palkattiin kertomusvuonna 21, heistä 12 henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen.

Kertomusvuoden aikana 33 henkilön työsuhde EK:ssa päättyi. Eläkkeelle jäi seitsemän henkilöä. EK:n emäntä-, aula- ja vahtimestaripalvelut siirrettiin ulkoiselle palveluntarjoajalle, jolloin seitsemän henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksessa uuden työnantajan palvelukseen.

Henkilöstön keski-ikä oli 48 v 3 kk. Naisten osuus henkilöstöstä oli 63 prosenttia ja miesten 37 prosenttia. Sairauspoissaoloja oli kertomusvuonna 2,3 prosenttia maksetusta työajasta. Vastaava luku vuonna 2010 oli 2,4 prosenttia.

Henkilöstötutkimus luotasi vahvuudet ja kehittämiskohteet

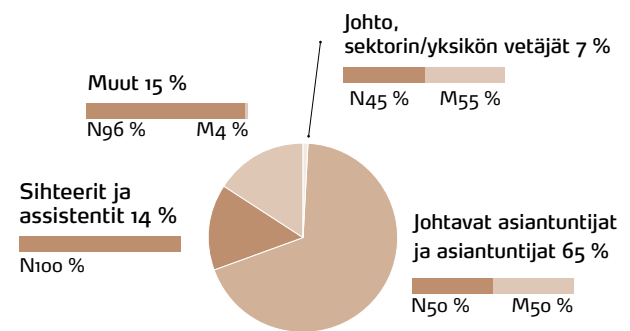
Joka toinen vuosi toteutettava henkilöstötutkimus tarjoaa jokaiselle EK-laiselle kanavan vaikuttaa ja osallistua oman työnsä, työyhteisönsä ja koko EK:n kehittämiseen. Kertomusvuonna toteutettiin EK:n kolmas henkilöstötutkimus. Vastausaktiivisuus oli korkea: 89 prosenttia henkilöstöstä antoi palautetta työyhteisön toimivuudesta.

Kokonaisuudessaan henkilöstötutkimuksen tuloksissa oli positiivinen vire edellisiin tuloksiin verrattuna. Erityisesti työilmapiirin ja yhteishengen koettiin kehittyneen myönteiseen suuntaan. Tutkimuksen mukaan EK:n arvot – yritysten menestys, tulevaisuuden tekeminen, vahva osaaminen ja hyvä työyhteisö – toteutuvat päivittäisessä työssä varsin hyvin.

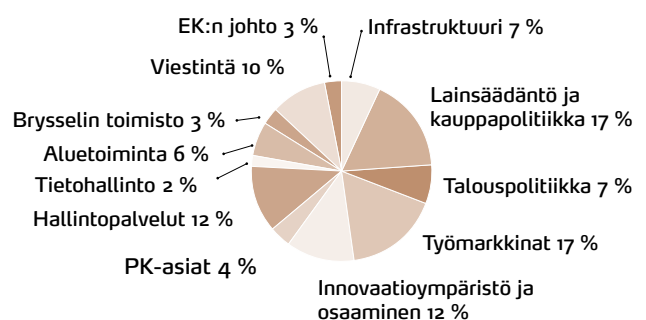
Kehittämishaasteena koettiin sisäisen yhteistyön lisääminen yli organisaatorajojen. Aikaisempaa tyytymättömyyksiä oltiin urakehitysmahdollisuuksiin ja palkkaukseen.

Henkilöstötutkimuksen tuloksista kerrottiin ensin yhteisessä henkilöstötilaisuudessa ja intranetissä. Sen lisäksi tulokset käsiteltiin esimiesvetoisesti yksiköiden omissa palavereissa tärkeimmät kehittämiskohteet ja -toimet suunnitellen, sillä kyselyn tulosten hyödyntäminen on koko tutkimusprosessin tärkein vaihe.

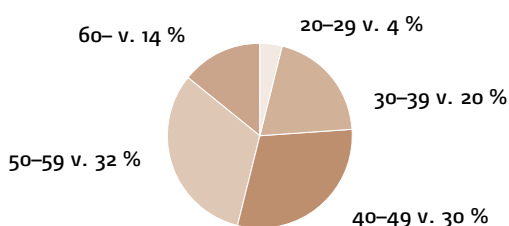
Henkilöstöjakauma ja henkilöstö tehtävissä sukupuolen mukaan

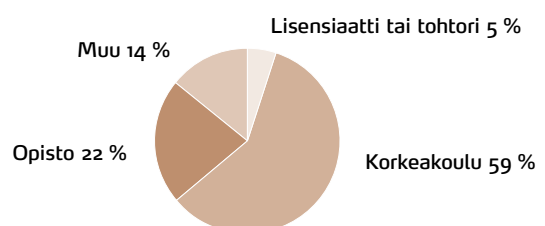
Henkilömäärä sektoreittain

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön koulutustaso

Lisää tehoa sisäiseen viestintään

Kertomusvuonna käynnistettiin sisäisen viestinnän kehittäminen. Hyvä työyhteisö -arvon mukaisesti EK:ssa halutaan kertoa asioista ”meistä meille” -näkökulmasta.

Työyhteisöviestinnän tavoitteena on mahdollistaa päivittäinen työskentely EK:n strategisten tavoitteiden mukaisesti ja pitää EK-laiset ajan tasalla siitä, missä mennään ja mitä on tulossa. Työyhteisöviestinnän keinoin pyritään edistämään vuorovaikutusta ja jokaisen osallistumista, asioiden ymmärrettäväksi ja merkitykselliseksi tekemistä yhteisen pohdinnan ja jakamisen kautta.

Eri toimijoiden roolit sisäisessä viestinnässä kuvattiin. Lisäksi määritettiin työyhteisöviestinnän hyviä käytäntöjä EK:ssa. Työ näiden vielä osittain tavoiteroolien ja -käytäntöjen arkeen viemiseksi jatkuu.

Kaikille EK-laisille yhteisiä henkilöstötilaisuuksia järjestettiin kertomusvuonna viisi. Niissä käsiteltiin ajankohtaisia johtamis- ja henkilöstöasioita useimmiten toimitusjohtajan tai EK:n johtoryhmän jäsenten johdolla.

Uutena työtovereiden kohtaamisfoorumina käynnistettiin toimiston viikoittaiset aamukahvit.

Täsmennetyt linjaukset edunvalvontaan

Osana johtamisjärjestelmää koottiin yhteen EK:n edunvalvonnan periaatteet. Ne ohjaavat työskentelyä ja toimintatapoja erityisesti suhteessa ulkopuolisiin sidosryhmiin ja kuvaavat, millaisena EK näkee vastuullisen ja laadukkaan edunvalvonta- ja vaikuttamistyön.

Tukea työhyvinvointiin varhaisella välittämisellä

Osana EK:n työhyvinvoinnin kehittämistä ja varmistamista otettiin käyttöön henkilöstön ja työnantajan yhteistyössä laatima ns. varhaisen välittämisen toimintamalli. Se määrittää mm. sairauspoissaolojen ilmoitus- ja raportointikäytännöt sekä ohjeistaa työkykyasioiden puheeksiottamisen. EK:n esimieskunta valmennettiin mallin soveltamiseen.

Työterveyshuollon palvelujen toimivuudesta kysyttiin henkilöstön palautetta. Pääsääntöisesti palveluihin oltiin tyytyväisiä. Palautteen perusteella huomiota kiinnitettiin erityisesti työkyvyn ennaltaehkäisevien toimintojen kehittämiseen ja niistä viestimiseen.

Aivot työssä -valmennuksesta eväitä itsensä johtamiseen

Henkilöstövalmennusta järjestettiin kertomusvuonna mm. EU-edunvalvonnasta, viestintä- ja esiintymistaidoista sekä yritystaloudesta. Koko henkilöstölle suunnattiin Aivot työssä -valmennuspäivä, jolla haettiin oivalluksia ja eväitä oman ajattelun ja itsensä johtamiseen hyödyntämällä uusimman aivotutkimuksen tuloksia.

Kolme asiantuntijaa oli työkomennuksella EK:n Brysselin toimistolla laajentamassa EU-osaamistaan ja -verkostojaan.

Henkilöstökulut 42 prosenttia kokonaiskuluista

Pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat vuonna 2011 yhteensä 13,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli 42 prosenttia, ja palkkojen osuus henkilöstökuluista 81 prosenttia. Henkilöstökulut pienenivät vuoteen 2010 verrattuna 15 prosenttia. Suoritepalkitsemiseen käytettiin kaksi prosenttia palkkasummasta kuten edellisnäkin vuonna.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2011 yhteensä 244 000 euroa, josta kielikoulutuksen osuus oli 73 000 euroa. Vuonna 2010 vastaavat luvut olivat 247 000 euroa ja 61 000 euroa.

EK-kerhon kautta henkilökunnalle tarkoitettuun liikunta-, kulttuuri- ynnä muuhun vapaa-ajan toimintaan käytettiin noin 39 000 euroa.

Eduskuntavaalit, taloustilanne ja raamiratkaisu viestinnän keskiössä

EK:n keskeiset viestit liittyivät kertomusvuonna eduskuntavaaleihin, hallitusohjelmaan, työmarkkinoiden raamiratkaisuun ja Suomen kilpailukyvyyn ylläpitämiseen. Taloustilanteen kriisiytyminen nousi kesästä lähtien mielenkiinnon kohteeksi, ja EK:n asiantuntijoilta pyydettiin haastatteluja ja kannanottoja useisiin tiedotusvälineisiin.

EK järjesti ennen vaaleja useita taustatilaisuuksia medialle sekä Helsingissä että maakunnissa. Kansanedustajaehdokkaista kutsuttiin EK:n vaalilaisuuksiin eri puolilla Suomea.

Vuoden aikana järjestettiin myös lukuisia muita tiedotus- ja taustatilaisuuksia sekä seminaareja toimittajille. EK:n kesätoimittajaseminaari Helsingissä, ajankohtaisasioiden toimittajaseminaari Haikossa ja EU:n kriisitilanteeseen perehdyttävä seminaari Brysselissä keräsivät yhteensä kymmeniä talouden ja politiikan toimittajia kuuntelemaan elinkeinoelämän näkemyksiä.

Syksyn raamineuvottelut olivat suuren mielenkiinnon kohteena myös tiedotusvälineissä. Varsinaisten neuvottelujen aikana EK:n viestintä tarjosi toimittajille työtilat EK:n neuvottelukeskuksessa.

Viestintä vastasi myös kevät- ja syyskokouksen seminaarien järjestämisestä. Syyskokouksen yhteydessä järjestettiin presidenttiehdokkaille tentti, johon osallistui ennätysmäärä yleisöä.

EK:n Prima-lehti ilmestyi kahdeksan kertaa ja keskittyi laajasti Suomen kilpailukykytekijöihin. EU:n talouskriisi ja sen vaikutukset suomalaisyrityksiin, verotus, rikkidirektiivi, työeläkejärjestelmän uudistustarve, laittomat lakot, kustannuskilpailukyky, kiristynyt kansainvälinen kilpailu ja Aasiasta tuleva paine sekä tarve saada pk-yritykset kasvamaan olivat näyttävästi esillä lehdessä pitkin vuotta. Cleantech toimi esimerkkinä uusista kasvualoista.

Suomi uuteen kasvuun -numerossa EK:n hallituksen puheenjohtaja Ole Johansson muistutti, että maamme kilpailukyky ratkaistaan työpaikoilla. Yritysjohtajat vertasivat näyttävästi Suomen heikkoa kykyä uudistua Ruotsin ja Saksan keinoihin parantaa kilpailukykyään.

Prima on saavuttanut vankan aseman lukijoiden ja median keskuudessa. Lehteä siteerataan laajasti. Prima-kokonaisuuden muodostavat painettu lehti, digiprima sekä uutiskirjeet. Vuonna 2012 lehti laajenee sosiaalisen median puolelle.

Uudet julkiset verkkopalvelut www.ek.fi avautuivat keväällä, ja uusia tuotteita kehitettiin myös mobiili- ja tabletti-laitteisiin. EK:n verkkosivuilla vierailee päivittäin noin 1 500 kävijää. Sähköisiä jäsenkirjeitä lähetettiin yrityksiin 11 ja EU-uutiskirjeitä kahdeksan.

EK:ssa otettiin käyttöön uusi sähköinen työpöytä. Sitä kehitetään edelleen paremmin toimivaksi sisäisen viestinnän välineeksi.

Sektorin toimintatapoja ja organisaatiota uudistettiin kevään ja kesän aikana. Uuden organisaation tavoitteena on tukea sektorien asiantuntijoiden viestintää aiempaa tehokkaammin.

Talouspolitiikka

Talouden synkentyminen kuumensi ajankohtaistiedon kysyntää

Suomen elinkeinoelämän talousympäristö oli kertomusvuoden alkupuolella vielä melko suotuisa, kun finanssikriisin jälkeinen elpyminen jatkui. Loppuvuonna tapahtui selvä käänne heikompaan. Euroalueen valtionvelkakriisi kärjistyi ja uhkasi levitä laajemmaksi finanssikriisiksi. Kotimarkkinakehitys pysyi vielä kohtalaisena, mutta kuluttajien luottamus heikkeni merkittävästi.

Julkisen talouden tilanne osoittautui vuoden lopulla paljon haavoittuvammaksi kuin vielä alkukesästä hallitusohjelmaa tehtäessä ajateltiin. Sopeutustarve tuleville vuosille on merkittävä, jotta velkasuhde voitaisiin saada vakiintumaan.

EK:n talouspolitiikkasektori jatkoi kertomusvuonna aktiivista vaikuttamista talous- ja veropolitiikkaan. Vaikuttamisen painopiste olivat keväällä pidetyt eduskuntavaalit ja niitä seuranneet hallitusneuvottelut.

Vuoden aikana analysoitiin kansainvälistä ja kotimaista talouskehitystä sekä tuotettiin monipuolista informaatiota yritysten toimintaympäristön kehittymisestä. Euroalueen valtionvelkakriisi kärjistyi syksyllä, ja poliittiset toimet kriisin hoitamiseksi vaativat erityisen tiivistä seurantaa ja tiedottamista.

Talouspolitiikka ontui hallitusohjelmassa

EK odotti hallitusohjelmalta selkeitä toimenpiteitä julkisen talouden tervehdyttämiseksi sekä kilpailukyvyä ja talouskasvun vahvistamiseksi. Kesäkuussa päätetyt veroratkaisut eivät valitettavasti juuri tue näitä tavoitteita.

Verotuksen painopiste olisi pitänyt siirtää voimakkaammin pois työn, osaamisen ja yrittämisen verottamisesta. Investointien ja talouskasvun tukemiseksi yhteisöverokanta olisi täytynyt alentaa kansainvälisesti kilpailukykyiseksi. Hallitusohjelmassa päätetty verolinjaus on erittäin varovainen eikä palauta Suomen yhteisöverotuksen kilpailukykyä.

Pääomaverokannan korottaminen ja sen muuttaminen progressiiviseksi on virheellistä veropolitiikkaa. EK vastusti muutoksia voimakkaasti, sillä ne kohdistuvat erityisesti kasvuhakuisten ja työllistävien pk-yritysten omistajiin.

Yritysten energiaveroja korotettiin jo vuoden 2011 alusta merkittävästi. Korotukset vaikuttivat erityisen kielteisesti energiantensiivisten yritysten kilpailukykyyn.

EK vaikutti aktiivisesti siihen, että energiantensiivisten yritysten veronpalautusta eli ns. energiaveroleikkuria tehostettaisiin. Hallitus päättikin parantaa energiaveroleikkuria EK:n tavoitteen suuntaisesti, ja tehokkaampi malli päätettiin ottaa käyttöön jo vuoden 2012 alussa osana työmarkkinasopimusta tukevia toimia.

Veroratkaisuja tukemaan raamisopimusta

Työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat lokakuussa 2011 työmarkkinoiden ns. raamisopimuksesta. Hallitus ilmoitti tukevänsa sopimusta noin 400 miljoonan euron veroratkaisulla sekä työelämää kehittäville lainsäädäntöhankkeilla.

Elinkeinoelämän näkökulmasta myönteistä on yhteisöverokannan keventäminen lisää 0,5 prosenttiyksiköllä. Työttömyysvakuutusmaksujen korotukset peruttiin ja palkansaajien verotuksessa kompensoidaan eläkemaksujen nousupaine.

Osa ratkaisuista siirtyi jatkovalmisteluun, jossa EK on aktiivisesti mukana. Koulutus- ja työhyvinvointivähennyksen käyttöönottoa yritysverotuksessa selvitetään kolmikantaisessa työryhmässä, joka asetettiin vuoden 2011 lopulla. Hallitus selvittää myös T&K-verovähennyksen tai kasvuyrittäjyyden kannustimen käyttöönottoa.

Yhteistyöllä irti harmaasta taloudesta

EK laati yhdessä Rakennusteollisuus RT:n sekä Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa:n kanssa toimenpide-esityksiä talousrikollisuuden ja harmaan talouden kitkemiseksi. Toimet julkistettiin järjestöjen yhteisessä seminaarissa heti kertomusvuoden alussa.

Tehokkaimpina toimina ehdotettiin verotunnisteen käyttöönottoa rakennusalaalla, viranomaisten tietojenvaihdon ja valvonnan tehostamista sekä rakennusalan urakka- ja työntekijätietojen ilmoitusvelvollisuuden laajentamista.

Tietoa suhdanteista, kannanottoja talouspolitiikkaan

Talouspolitiikkasektori teki kerran kuukaudessa koko yksityistä sektoria koskevan suhdannetiedustelun, joka osa EU:n komission yhteistä suhdannetiedustelujärjestelmää ja josta julkaistiin 12 luottamusindikaattoritiedotetta. Vuoden aikana julkaistiin myös neljä Suhdannebarometria ja kaksi PK-Suhdannebarometria. Investointitiedusteluilla kartoitettiin kiinteiden investointien lisäksi tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä.

Suhdannebarometrin julkistamisen yhteydessä EK otti kantaa ajankohtaisiin talouspoliittisiin kysymyksiin. Talouspolitiikka-sektori tuotti materiaalia EK:n internet-sivuille ja Prima-lehteen sekä ylläpiti ajantasaista talouskatsausta. Jäsenyrityksille tiedotettiin verotuksesta ja EK:n talouspoliittisista tavoitteista jäsenkirjeiden avulla.

Kansainvälinen vaikuttaminen korostui

Euromaiden kriisin kärjistyttyä kansainvälisen tilanteen tiivis seuranta ja tapahtumista tiedottaminen nousivat erityisen tärkeiksi. EK vaikuttaa aktiivisesti EU:n talouspolitiikan valmisteluun Euroopan elinkeinoelämän kattojärjestö Business-Europan kautta.

Talouspolitiikkasektorin asiantuntijat osallistuivat useiden työryhmien ja komiteoiden työhön sekä kotimaassa että EU-tasolla. Heitä oli mukana mm. BusinessEuropan verotyöryhmässä ja vaikuttamassa siten merkittävästi uusien verosäännösten valmisteluun Euroopan komissiossa.

Talous- ja verovaliokunta välitti EK:n jäsenyritysten näkökulmia talouspolitiikkasektorille. Valiokunta kokoontui 4 kertaa vuoden 2011 aikana.

Lainsäädäntö ja kauppapolitiikka

Venäjä vihdoin WTO:n jäseneksi

EK vaikutti Venäjän WTO-jäsenyyden toteutumiseksi mm. Euroopan elinkeinoelämän kattojärjestön BusinessEuropen Venäjä-verkon puheenjohtajana. EK osallistui useiden kannottojen valmisteluun, kuten BusinessEuropen ja Venäjän teollisuuden ja yrittäjien liiton yhteislausuntoon Venäjän WTO-jäsenyydestä ja EU–Venäjä-taloussuhteiden kehittämisestä.

Kertomusvuonna saatiin päätökseen myös useita muita kauppapoliittisia prosesseja, joissa EK on ollut pitkään mukana vaikuttamassa. Tähän mennessä EU:n kunnianhimoinen kauppasopimus tuli väliaikaisesti voimaan Etelä-Korean kanssa. EK tuki toimia, jotka tähtäävät esteettömään transatlanttiseen markkinaan. Myös neuvottelut julkisia hankintoja koskevan WTO:n GPA-sopimuksen uudistamisesta saatiin päätökseen.

Toimintaohjelma Suomen taloudellisille ulkosuhteille

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa sitouduttiin laatimaan hallinnonalojen rajat ylittävä toimintaohjelma Suomen taloudellisille ulkosuhteille. EK osallistui aktiivisesti ohjelmaa valmistelevaan työhön.

EK terävöitti Kiina-toimintaansa ja oli mukana laatimassa BusinessEuropen Kiina-strategiaa. EK osallistui näkyvästi B20-kokoukseen Cannesissa. Vastavuoroisuuden korostamisen lisääntyessä EU:ssa EK vastusti protektionismin kasvua ja korosti avoimien markkinoiden hyötyjä. EU:n uuden tullilain toimeenpanosäädösten soveltamiseen saatiin elinkeinoelämän toivomaa lisää aikaa.

EK järjesti useita seminaareja ja koulutustilaisuuksia ajankohtaisista kauppapoliittisista kysymyksistä. EK:n kokoama yritysvaltuuskunta osallistui tasavallan presidentin vierailulle Mongoliaan.

Julkisten hankintojen sääntelyä uudistettiin, IPR-strategia päivitettiin

Euroopan komissio valmisteli kertomusvuonna EU:n julkisten hankintojen sääntelyn uudistusta. EK vaikutti aktiivisesti joulukuussa julkistettujen ehdotusten valmisteluun ja nosti esiin suomalaiselle elinkeinoelämälle keskeisimpiä kysymyksiä.

EK seurasi EU:n yleishyödyllisten taloudellisten palvelujen sääntelyuudistusta ja kiinnitti huomiota tekijöihin, jotka vaarantavat Suomessa yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan kilpailuneutraaliteettia sääntelyssä ja käytännöissä. Myös kilpailulain valmistelua seurattiin ja erityisesti uuden yritys-kauppatestin oikean soveltamisen tärkeyttä korostettiin.

EK osallistui kansallisen IPR-strategian arviointiin ja vaikutti strategian päivitykseen. Kertomusvuonna käynnistyi tavaramerkkilain uudistamista valmisteleva työryhmä, jonka työskentelyssä EK oli aktiivisesti mukana. EK seurasi eurooppalaisen patenttijärjestelmän kehittämistä ja vaikutti sitä koskevaan kansalliseen kannanmuodostukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimitti selvitysmiehen valmistelemaan esityksen vaihtoehdosta, jolla korvattaisiin nykyinen hyvitysmaksujärjestelmä. Esitys valmistui toukokuussa. EK seurasi hankkeen etenemistä ja osallistui sidoryhmäkuulemisiin. Syksyllä osallistuttiin hyvitysmaksuneuvotteluihin.

Opas yrityksille tekijänoikeuksista

Tekijänoikeustoimikunta sai kertomusvuonna verkkoympäristön tekijänoikeuksia koskevan työnsä päätökseen. EK oli mukana toimikunnan mietinnön valmistelussa. Yhdessä Keskuskauppakamarin ja Suomen Yrittäjien kanssa julkistettiin yrityksille tarkoitettu opas työsuhte- ja muista tekijänoikeuksista.

Kertomusvuonna hyväksyttiin direktiivi kuluttajan oikeuksista. EK vaikutti aktiivisesti ehdotuksesta käytyihin neuvotteluihin.

Kertomusvuonna valmisteltiin ehdotuksia uudeksi arvopaperimarkkina- ja siihen liittyviksi laeiksi. Tavoitteena on parantaa suomalaisen arvopaperimarkkinasääntelyn kansainvälistä kilpailukykyä ja yhtenäistää sääntely muiden EU-maiden kanssa. EK osallistui uudistuksen valmisteluun.

Euroopan komissio julkisti kertomusvuonna sääntelyehdotukset, joilla pyritään lisäämään tilintarkastusalan luotettavuutta ja riippumattomuutta sekä uudistamaan tilinpäätösdirektiivit. EK seurasi ehdotusten valmistelua ja vaikutti kansalliseen kannanmuodostukseen.

Vuokratyö, työurien pidentäminen ja perhevapaat tapetilla

Työsopimuslakiin lisättiin säännös uudentyyppisestä vapaasta. Työnantajan on pyrittävä järjestämään työt niin, että työntekijä voi jäädä määräajaksi pois työstä, jos työntekijän poissaolo on tarpeen hänen perheenjäsenensä tai muun läheisen henkilön erityistä hoitoa varten.

Konserniyhteistyölaki uudistettiin. Siihen otettiin säännökset yhteisönlajuisen yrityksen tai yritysryhmän rakennemuutosten vaikutuksista yritysneuvoston toimintaan. Konserniyhteistoimintaa koskevat järjestelyt on tarkoitus toteuttaa yrityksissä vastaisuudessa ensisijaisesti sopimusperusteisesti.

Vuokratyötä koskevaa sääntelyä muutettiin vuokratyödirektiivin johdosta. Työsopimuslakiin otettiin erityissäännös vuokratyöntekijöiden työehtojen määräytymisestä niissä tilanteissa, joissa ei ole löydettävissä joko työvoiman vuokrausyritystä tai käyttäjäyritystä sitovaa työehtosopimusta. Käyttäjäyritykselle säädettiin lisäksi mm. velvoite tiedottaa vuokratyöntekijälle käyttäjäyrityksessä avoinna olevista työpaikoista.

Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman keskeinen tavoite työeläkepolitiikassa on nostaa keskimääräistä eläkkeellesiirtymiskääh vähintään 62,4 vuoteen 2025 mennessä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pyysi syyskuussa, että työmarkkinajärjestöt neuvottelevat ja laativat mahdollisimman nopeasti ehdotukset toimenpiteiksi, joilla hallitusohjelmaan kirjattu tavoite työurien pidentämisestä saavutetaan.

Työhyvinvointityöryhmä luovutti raporttinsa maaliskuussa. Työryhmä esitti pitkittyvän työkyvyttömyyden ehkäisemiseksi mallia, jonka mukaan sairauspäivärahan maksamiseksi 90 päivän jälkeen säädettäisiin ehdoksi työterveyshuollon lausunto. Lausunto sisältäisi työterveyslääkärin arvion jäljellä olevasta työkyvystä sekä työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon yhdessä tekemän selvityksen työntekijän mahdollisuuksista jatkaa työssä. Uudistus tulee voimaan 1.6.2012.

Vanhempainvapaatyöryhmä luovutti muistionsa maaliskuussa. Työryhmä ei esittänyt konkreettisia muutoksia nykyjärjestelmään, vaan erilaisia vaihtoehtoja etuuskien kehittämiseen. Yhteistä kaikille malleille on isille korvamerkityn jakson pidentäminen. Työryhmä esitti myös malleja perhevapaiden rahoituksen uudistamiseksi. Lokakuussa solmitussa raamisopimuksessa sovittiin isyysvapaan pidentämisestä kahdella viikolla vuoden 2013 alusta. Perhevapaiden kustannusten jakoa ei muutettu.

Tapaturmavakuutuslain kokonaisuudistuksen valmistelua jatkettiin. EK:n tavoitteena on selkeyttää korvattavien tapaturmien ja korvauksen perusteena olevan ansiotason määrittelyä ja vahvistaa tapaturmavakuutuksen alenevaa maksu-uraa.

Yritysturvallisuusfoorumit suurimpiin kaupunkeihin

Yritysturvallisuustoimisto käynnisti yhdessä EK:n aluetoiminnan kanssa hankkeen, jossa Suomen suurimpiin kaupunkeihin perustetaan systemaattisesti elinkeinoelämän ja viranomaisten välisiä yritysturvallisuusfoorumeja.

Kertomusvuonna tehtiin historiaa, kun Suomessa julkaistiin kautta aikojen ensimmäinen virallinen tutkimus yrityksiin kohdistuvasta rikollisuudesta. Yritysturvallisuustoimisto vaikutti keskeisesti tutkimuksen toteutumiseen. Vuoden lopulla ryhdyttiin valmistelemaan viranomaisten ja elinkeinoelämän toisen kansallisen yritysturvallisuusstrategian laatimista vuosille 2012–2015.

Työmarkkinat

Raamisopimus vakautti työmarkkinoita

Kertomusvuoden alkukuukausina EK:n jäsenliitot solmivat uusia työehtosopimuksia ja palkkaratkaisuja, jotka jatkoivat sisällöllisesti edellisenä syksynä päätettyjä linjauksia.

Eduskuntavaalien jälkeen muodostettu Jyrki Kataisen hallitus ilmoitti kesäkuussa hallitusohjelmassaan, että se on valmis tukemaan uuden työmarkkinaratkaisun syntyä kilpailukykyä ja ostovoimaa vahvistavin keinoin. Tämän perusteella työmarkkinakeskusjärjestöt kävivät kesän aikana keskusteluja keskitetystä työmarkkinaratkaisusta.

EK ehdotti elokuun lopulla kilpailukyky sopimusta, jonka mukaan vientiteollisuuden sopimus toimisi suunnannäyttäjänä muiden alojen neuvotteluille ja jota keskusjärjestöt tukisivat. Ehdotus ei saanut tukea palkansaajajärjestöiltä. Teknologiateollisuus kävi omia sopimusneuvottelujaan ja keskusjärjestöt omia neuvottelujaan keskitetystä sopimuksesta. Keskusjärjestöjen raamisopimus syntyi lopulta 13. lokakuuta.

Pääosa EK:n jäsenliitoista kävi neuvottelut raamisopimuksen mukaisista työehtosopimuksista. Niissä saavutettiin ratkaisut teknologiateollisuuden lakkojen jälkeen loka- ja marraskuun aikana. Raamisopimuksen mukaisten työehtosopimusten kattavuudeksi tuli 91 prosenttia EK:n jäsenyritysten henkilöstöstä. Tärkeää oli, että koko kuljetusketju saatiin mukaan raamisopimukseen.

Uusien sopimusten kesto on pääosin 25 kuukautta. Tälle ajalle sovitut sopimuskorotukset ovat keskimäärin 2,1 prosenttia vuodessa. Vuoden alkupuolella sovitussa palkkaratkaisuissa päädyttiin jonkin verran korkeampiin kustannusvaikutuksiin. Vaikka sopimuskorotukset ovat taloudelliseen tilanteeseen ja talousnäkyymiin nähden melko korkeita, ne vakauttavat työmarkkinoita turvaamalla työrauhan.

Huomio yritysکوhtaisuuden edistämiseen

Runsaassa kahdessa kolmasosassa palkkaratkaisuja yrityskohtaisen palkankorotuserän käytön mahdollisuus sisältyi palkkaratkaisuun.

Työehtosopimusten sisällölliseksi uudistamiseksi EK kokosi yhteenvetoja yrityskohtaisista palkkaratkaisuista ja tuottavuutta edistävästä hyvistä sopimuskäytännöistä. Tietoja hyödynnettiin jäsenliittojen keskinäisessä yhteistyössä ja neuvottelukoordinaatioissa.

EK toteutti palkkausjärjestelmätiedustelun. Sen tuloksia hyödynnettiin mm. jäsenyrityksille kohdennetussa julkaisussa "Yrityskohtaiset palkkaratkaisut", joka antaa ohjeita ja neuvo-

ja yritysکوhtaisten erien jakamiseen ja yritysten palkkausjärjestelmien kehittämiseen. Työehtosopimustoiminnan seurannan ja neuvottelukoordinaation tueksi kehitettiin sopimusten dokumentointia ja tuotettiin edunvalvonta-aineistoja.

EK järjesti eri puolilla Suomea useita paikallisen sopimisen seminaareja, joissa yritysکوhtaiset palkkaratkaisut olivat uutena painopisteenä.

Työrauhajärjestelmän kehittäminen työnantajien harteilla

Työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteinen työ sopimus- ja työrauhajärjestelmän uudistamiseksi pysähtyi vuonna 2010. Siitä huolimatta EK selvitti kertomusvuonna mahdollisuuksia edistää jäsenliittojen kanssa työmarkkinoiden vakautta.

EK:n jäsenkentässä oli kertomusvuonna 187 työtaistelua. Niistä 141 oli lakkoja, joista lähes 90 prosenttia oli laittomia. Laittomien lakkojen suuri määrä osoittaa suomalaisen työrauhajärjestelmän haavoittuvuuden ja tarpeen uudistaa sen pelisäännöt.

Kertomusvuoden vakavimmat työrauhaselkkaukset olivat paperiteollisuuden toimihenkilöiden lakot keväällä ja teknologiateollisuuden lakot syksyllä.

Neuvottelut EU:n työaika-direktiivistä käynnistyivät

Eurooppalaisten työmarkkinajärjestöjen neuvottelut työaika-direktiivin uudistamiseksi käynnistyivät joulukuussa. Osapuolten lähtökohdat ovat erilaiset: työnantajat haluavat ratkaista vain ongelmakohdat, palkansaajat uudistaisivat koko direktiivin. Neuvottelut jatkuvat vuonna 2012.

Eurooppalaisten työmarkkinajärjestöjen yhteisen työohjelman valmistelu käynnistyi loppuvuonna. EK osallistui Euroopan elinkeinoelämän kattojärjestön BusinessEuropen ja muiden työnantajajärjestöjen valmistelutyöryhmään. Yhteyttä Euroopan parlamentin jäseniin pidettiin tiiviisti mm. yritysten sisäisiä siirtoja ja kausityöntekijöitä koskevissa direktiiveissä sekä lähetettyjä työntekijöitä koskevassa sääntelyssä.

EK valvoi työnantajien tavoitteita ns. EWC-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa valmisteleavassa työryhmässä. Direktiivi koskee yhteistoimintaa suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yrityksissä. EK organisoii yritysneuvostoista seminaarin, jonka tavoitteena on helpottaa jäsenyrityksiä verkostoitumaan tässä asiassa.

Osana EU:n vuokratyödirektiivin täytäntöönpanoa EK laati selvityksen vuokratyön käyttöä koskevista kielloista ja rajoituksista jäsenliittojen sopimusalojen työehtosopimuksissa. Yhdessä Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen ETLAn kanssa laadittiin raportti Saksan talouden ja työmarkkinoiden menestyksestä. Sen antia hyödynnettiin edunvalvontatyössä.

Enemmän konkretiaa samapalkkaisuustyöhön

EK järjesti ”Tulevaisuus työelämässä” -henkilöstöjohdon foorumin, jonka teemana olivat monimuotoistuva työelämä ja hyvä johtaminen. Yhdessä palkansaajajärjestöjen kanssa laadittiin uusi suositus Tutustu työelämään ja tienaa -kesäharjoitteluohjelmasta vuosille 2011–2013. EK koordinoi kesäharjoitteluohjelman toteutumista.

EK käynnisti myös hankkeen työelämän monimuotoisuudesta. Siinä kootaan hyviä käytäntöjä sukupuolten välisestä tasapainosta, osittaisen työpanoksen käytöstä, monikulttuurisuudesta ja sukupolvien välisestä vuoropuhelusta työpaikoilla.

Kolmikantaisen samapalkkaisuusohjelman jatkamisesta päätettiin Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa. Työpaikkojen käyttöön työstettiin kolmikantaisesti koulutusaineisto tasa-arvosuunnittelusta.

Työmarkkinajärjestöt koordinoivat järjestöjen samapalkkaisuusyhteistyötä, käynnistivät hankkeen työn ja perheen yhteensovittamisen hyvien käytäntöjen keräämisestä ja päivittivät suosituksen sukupuolivaikutusten arvioinnista.

Lisää tuottavuutta ja työelämän laatua

EK jatkoi yhteistyötä palkansaajajärjestöjen kanssa tuottavuuden ja työelämän laadun parantamiseksi. Vuoden lopulla käynnistyi valmistelu hallitusohjelmaan kirjatusta työelämän kehittämisstrategiasta, jonka tavoitteena on lisätä työn tarjontaa, edistää työhyvinvointia sekä parantaa työelämän laatua ja tuottavuutta.

Eri toimialojen toimenpiteistä ja hankkeista tuottavuuden ja työelämän laadun parantamiseksi kerättiin liittojen käyttöön koulutusaineisto. Se julkaistiin työmarkkinajärjestöjen yhteistyöseminaarissa. EK tuki myös toimialakohtaisia hankkeita työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Tavoitteena oikeudenmukainen ja kannustava palkkaus

EK:n palkkausjärjestelmätiedustelussa selvitettiin jäsenyritysten kokemuksia ja näkemyksiä järjestelmien toimivuudesta ja yrityskohtaisista palkankorotusratkaisuista. Vastaava tiedustelu on tehty myös vuosina 2005 ja 2008. Palkansaajajärjestöjen kanssa laadittiin julkaisut yksityisten alojen palkkausjärjestelmistä, palkkakeskusteluista Suomessa ja työntutkimuksen periaatteista.

EK:n palkkatilastotuotantoa kehitettiin tilastostrategian mukaisesti. Sidosryhmien palvelua parannettiin palkkatilastojen sähköisellä raportoinnilla, joka tulee aluksi jäsenliittojen käyttöön. Palvelualojen ammattinimikkeistön uudistaminen aloitettiin.

EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelun sekä työaika- ja poissaolotiedustelun tiedustelujärjestelmää uudistettiin tiedonkeruussa, tarkastuksessa ja raportoinnissa.

Innovaatioympäristö ja osaaminen

Uusi instrumentti viennin rahoitukseen

EK vaikutti kertomusvuonna laajasti yritysrahoituksen saatavuuteen ja pääomamarkkinoiden toiminnan kehittämiseen. Jyrki Kataisen hallitus asetti työryhmän valmistelemaan kansallista pääomamarkkinastrategiaa.

Julkisen erityisrahoituksen resurssien riittävydestä huolehdittiin suhdannetilanteen huonontuessa. Vuoden 2012 alussa Finnvera-konsernissa otettiin käyttöön uusi luottomuotoinen instrumentti viennin rahoitukseen. Se turvaa suomalaisten viejien kilpailukykyä pääomatavaroiden viennissä. EK ilmaisi huolensa rahoituslaitosten kiristyvän sääntelyn kielteisistä vaikutuksista yritysrahoituksen ehtoihin ja saatavuuteen.

EK jatkoi vaikuttamistaan yritysten t&k-toiminnan verokannusteen käyttöön saamiseksi. Hallitusohjelman mukaan mahdollisuudet vähennyksen toteuttamiseksi selvitetään pikaisesti. Verokannustin yksityishenkilöiden pääomasijoitukseen ei toteutunut.

EK vastusti ehdotusta rahoitusalan liiketoimien verottamisesta (ns. transaktiovero). Vero olisi huomattavan haitallinen kansallisille pääomamarkkinoille ja yritysten kilpailukyvyille.

Vauhtia digitaalisiin sisämarkkinoihin

Kertomusvuonna EK oli kirittämässä EU:n digitaalisen talouden kasvua. Eurooppa-neuvosto sitoutui digitaalisten sisämarkkinoiden luomiseen vuoteen 2015 mennessä. EU-vaihtamisen painopisteiksi nostettiin sähköisen kaupankäynnin edistäminen, laajakaistan ja taajuuksien käytön kehittäminen, tekijänoikeusjärjestelmän parantaminen ja tietosuojasääntelyn harkittu uudistaminen.

Verkkolaskun käyttöön opastava tietopaketti tuotettiin EK:n johdolla yhdessä laajan toimijajoukon kanssa. Tavoitteena on verkkolaskutuksen kääntäminen valtavirraksi.

Innovaatiojärjestelmän kehittäminen jatkuu

EK edisti strategisen huippuosaamisen keskittymien (SHOKien) toiminnan kehittämistä mm. SHOK-johtoryhmässä.

EU:n monivuotisen rahoituskehityksen seuraava kausi alkaa vuonna 2014. EK vaikutti siihen, että kehityksen sisältö tukisi nykyistä paremmin kestävästä kasvusta, kilpailukykyä ja työpaikkojen syntymistä. Komission ehdotukset EU:n omien varojen uudistamisesta eivät EK:n mielestä ole nyky muodossa toteuttamiskelpoisia.

EK ajoi aktiivisesti EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmien sekä -rahoituksen uudistamista. Merkittävin kehittämiskohde yritysten osallistumisten lisäämiseksi on ohjelmien hallinnon yksinkertaistaminen.

Tiiviimpää yhteistyötä yritysten kansainvälistymispalveluihin

EK vaikutti yritysten kansainvälistymisen edellytysten parantamiseen, palveluntarjoajien yhteistyön tiivistämiseen ja rahoituksen kohdentumiseen. Eurooppalaisten kilpailijamaiden viennin ja kansainvälistymisen edistämisen järjestelmiä (VKE-järjestelmiä) kartoitettiin yhdessä Finpron ja ulkoasiainministeriön kanssa.

EK osallistui kansallisen VKE-strategian laadintaan. Strategia jäi kuitenkin pöydälle hallituskauden vaihtuessa. Kansainvälistymispalvelujen ja -rahoituksen tunnettuutta edistettiin KiVi-tapahtumissa 15 paikkakunnalla. EK:n Venäjä- ja Kiina-verkkojen toimintaa vahvistettiin.

Terävyyttä alueiden kehittämistavoitteisiin

EU:n rakennerahastovarojen hyödyntämistä vuosina 2014–2020 valmisteltiin kansallisessa työryhmässä. Valtakunnalliset alueiden kehittämistavoitteet valmisteltiin alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunnassa. Tässä yhteydessä painotettiin yritys- ja innovaatiopalvelujen hallinnon tehostamista sekä voimavarojen tehokkaampaa hyödyntämistä uuden liiketoiminnan luomisessa.

EK oli myös mukana Osaamiskeskusohjelman (OSKE) korvaavan uuden ohjelman instrumentin valmistelussa.

Elinkeinoelämän osaamistarpeet koulutuksen lähtökohdaksi

Kertomusvuotta leimasi aktiivinen vaikuttaminen hallitusohjelmaan sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman valmisteluun. EK painotti työelämäyhteistyön tärkeyttä ja koulutuspaikkojen suuntaamista uudelleen työelämätarpeiden mukaisesti. Elinikäinen oppiminen ja yritysten tarpeet huomioon ottava ammatillinen koulutus olivat keskeisesti esillä kaikessa edunvalvonnassa.

EK osallistui mm. ammattikorkeakoulujen uudistamistyö-

hön, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen uudistamiseen, ammattikorkeakoulujen t&k-toiminnan edistämiseen sekä opiskelijoiden työelämäyhteyksien tiivistämiseen. EK oli mukana korkeakoulututkinnon suorittaneiden oppisopimustyyppisen koulutuksen kehittämisessä. Pilottihankkeilla kerättiin kokemuksia koulutuksen jatkouudistamiseen.

Hallitusohjelmaan kirjattiin EK:n tavoitteiden mukaisesti työvoimakoulutuksen hankintamenettelyn uudistaminen niin, että se huomioi nykyistä paremmin koulutuksen laadun, vaikuttavuuden, uudenlaiset toimintamallit ja yritys yhteistyön lisäämisen.

Yliopistouudistusten jatkaminen yhä ajankohtaista

EK kannatti yliopistojen perusrahoituksen painopisteen siirtämistä laatuun ja vaikuttavuuteen vuodesta 2013 lähtien. Rahoitusmallia on kuitenkin täydennettävä työnantaja-palauttejärjestelmän rakentamisella. EK jatkoi keskustelua yliopistouudistuksen toteutumisesta eri sidosryhmien kanssa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolakiuudistuksen vaikuttamisarviointihankkeen tukiryhmässä.

EK osallistui Korkeakoulujen arviointineuvoston suorittamaan tohtorikoulutuksen kansalliseen seuranta-arviointiin.

Korkeakoulujen haku- ja valintamenettelyihin valmisteltiin uudistuksia. Opintoihin pääsy ei saa olla tulppana, kun korkeakouluista toivotaan entistä nuorempia osaajia työmarkkinoille. Työelämäyhteyksien parantamiseksi työn alla ovat mm. työnantajille suunnattu verkkopalvelu, Venäjän ja itäisen Euroopan asiantuntijuuden syventäminen sekä kansainvälisten opiskelijoiden entistä parempi integroiminen Suomen työmarkkinoille.

Maahanmuuttajien kotoutuminen sujuvaksi

EK osallistui kertomusvuonna aktiivisesti useisiin neuvottelukuntiin ja työryhmiin työvoiman maahanmuuton, maahanmuuttajien yhdenvertaisen kohtelun ja hyvän kotoutumisen edistämiseksi. Meneillään on useita maahanmuuton kehittämishankkeita. Syyskuun alussa tuli voimaan uusi kotouttamislaki, joka koskee kaikkia maahanmuuttajia maahanmuuton perusteesta riippumatta.

Oivalluksia tulevaisuuden oppimistarpeista

Oivallus-ennakointihankkeen loppuraportti julkaistiin toukokuussa sidosryhmäseminaarissa. Hankkeessa kartoitettiin tulevaisuuden osaamistarpeita suhteessa työn tekemisen ja oppimisen tapojen muutokseen. Hanketta rahoitti mm. Euroopan sosiaalirahasto ESR. Maaliskuussa julkistettiin puolestaan EK:n henkilöstö- ja koulutustiedusteluun pohjautuva raportti yritysten rekryointitarpeista otsikolla ”Nostetta liiketoimintaan osaavilla ihmisillä”.

Infrastruktuuri

Logistiikkakustannukset edunvalvonnan kärjessä

EK vaikutti intensiivisesti merenkulun rikkidirektiivin valmisteluun sekä kansallisesti että EU:n tasolla. Tavoitteena on torjua kohtuuttomia kustannuksia ja kilpailun vääristymistä. Hallitusohjelman linjaukset vastaavat EK:n tavoitteita, jotka otettiin huomioon myös myöhemmässä kannanmuodostuksessa.

Rikkidirektiiviehdotuksen oikeudellisista perusteista teetettiin selvitys, jonka tulokset välitettiin virkamiehille ja poliittisille päättäjille. Lisäksi valmisteltiin lukuisia aloitteita ja ehdotuksia Euroopan komissiolle sekä parlamentti- ja neuvostokäsittelyyn. EK piti tiivistä yhteyttä yrityksiin, jäsenliittoihin ja sisarjärjestöihin direktiivin kaikissa valmisteluvaiheissa.

Euroopan komissio valmisteli ajoneuvojen mittojen ja massojen harmonisointia. EK toimitti komissiolle aineistoa sen turvaamiseksi, että Suomessa olisi mahdollista säilyttää entiset kalustokoot. Komissio muutti ehdotustaan toivottuun suuntaan.

EK osallistui logistiikan sähköistä tiedonsiirtoa edistävien työryhmien työhön. Elinkeinoelämän kesken sovittiin kuljetuksiin liittyvien sanomien sisällöistä.

Aineksia kansalliseen logistiikkastrategiaan

EK vaikutti keskeisesti siihen, että Jyrki Kataisen hallitus käynnisti selvityksen ulkomaankaupan logistiikan edellytysten ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Yhdessä jäsenliittojen kanssa kartoitettiin liikennejärjestelmän ja logistiikan kehittämistarpeita ja toimitettiin tietoa selvitysmiehille ja virkamiehille. Tehtiin myös yhteistyötä Keskuskauppakamarin ja Suomen Yrittäjien kanssa yhteisten näkemysten linjaamiseksi.

EK selvitti jäänmurron ongelmista aiheutuvia vaikutuksia yrityksille ja valmisteli kehittämissuhteita viranomaisille.

Energiaveroleikkurin laajennus toteutui

EK:n pitkäjänteisesti yhdessä jäsenliittojen kanssa ajama tavoite energiaintensiivisen teollisuuden energiaveroleikkurin laajentamisesta sisällytettiin hallitusohjelmaan. Raamisopimusneuvottelujen yhteydessä hallitus päätti lisäksi aikais-taa laajennuksen käyttöönottoa, ja eduskunta hyväksyi sen vuoden lopulla.

Hallitusohjelman mukaisesti päätettiin kuitenkin kiristää liikennepolttoaineiden verotusta, mikä lisää yritysten kuljetuskustannuksia. EK laati valtiovarainministeriölle esityksen dieselpolttoaineveron palautusjärjestelmän käyttöönotosta. Jotta palautusjärjestelmä olisi mahdollinen, vaikutettiin myös EU:n energiaverodirektiivin valmisteluun.

EK, jäsenyritykset ja jäsenliitot toimivat yhdessä mahdollisten uusien verojen, kuten windfall-veron ja maa-ainesveron torjumiseksi.

Ei kiristystä EU:n ilmastotavoitteisiin

EK on tehnyt systemaattisesti työtä sen eteen, että EU ei kiristäisi yksipuolisesti nykyistä 20 prosentin päästövähennystavoitettaan eikä leikkaisi jo sovittua päästöoikeuksien kokonaismäärää. Sen sijaan pitäisi saada aikaan tasavertaisemmat ilmastotavoitteet kilpailijamaiden kanssa. Durbanin ilmastoneuvotteluissa suuret ja nopeasti kehittyvät taloudet myöntivät alustavasti sitoviin velvoitteisiin osana kansainvälistä sopimusta.

EK painotti, että huomio EU:n ilmastopolitiikassa pitää suunnata vuoden 2020 jälkeiseen aikaan. Yhdessä jäsenliittojen kanssa valmisteltiin näkemyksiä pitkän ajan energia- ja ilmastokysymyksistä sekä vaikutettiin niiden pohjalta EU:n tiekarttojen valmisteluun ja käsittelyyn Suomessa ja EU-tasolla.

Yritysnäkemyistä resurssi- ja energiatehokkuuteen

Hallitusohjelmassa linjattiin EK:n tavoitteiden mukaisesti monia toimenpiteitä, joilla edistetään mahdollisuuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen. Yhdessä jäsenliittojen kanssa valmisteltiin näkemyksiä ja linjauksia luonnonvarojen käytön tehokkuuden eli resurssitehokkuuden parantamiseksi. Niiden mukaisesti vaikutettiin Euroopan komission pitkän ajan tiekartan valmisteluun sekä käsittelyyn kansallisella ja EU-tasolla. EK painotti, että resurssitehokkuus etenee parhaiten yritysälähtöisesti, sekä torjui sääntelyä ja uusia veroja.

EK vaikutti aktiivisesti energiatehokkuusdirektiivin uudistamiseen. Euroopan komission ehdotus sisältää elinkeinoelämän tavoitteen mukaisesti mahdollisuuden edetä asiassa vapaaehtoisilla sopimuksilla. Ehdotuksen ongelmia ja vaikutuksia elinkeinoelämään analysoitiin yhdessä jäsenliittojen kanssa sekä toimitettiin näkemyksiä ja muutosehdotuksia direktiivin parlamentti- ja neuvostokäsittelyyn.

Ympäristöliiketoiminnan verkostot vahvistuivat

Elinkeinoelämän ympäristöfoorumin nettisivut uudistettiin ja niille päivitettiin uutisia ja tapahtumia lähes päivittäin. Foorumi järjesti kertomusvuonna kaksi seminaaria. Keväällä teemana olivat vihreä talous ja Rio+20, syksyllä seminaari pidettiin Lahdessa Cleantech Export -messutapahtuman ja EU:n ekoinnovaatiofoorumin yhteydessä.

Ympäristöfoorumin suosio säilyi vahvana: nettisivujen käyttö oli runsasta, tilaisuuksien osanotto laajaa ja foorumin verkostoon liittyi lukuisia uusia yrityksiä, organisaatioita ja henkilöitä.

EK:n omistaman Cleantech Finland -brändin partneri-organisaatioiden määrä kaksinkertaistui vuoden aikana. EK vaikutti Finpron organisoimaan Cleantech Finland -brändistrategian päivittämiseen strategiaryhmän jäsenenä sekä osallistumalla työpajoihin. Hallitusohjelmassa korostetaan EK:n tavoitteiden mukaisesti ympäristöliiketoiminnan merkitystä. Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti vuoden lopulla ympäristöliiketoimintaohjelman.

Yritysten vastuullisuus pohjautuu vapaaehtoisuuteen

EK toimitti näkemyksiä yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen, joka annettiin edellisen vaalikauden lopussa. Periaatepäätöksen lähtökohtana on EK:n tavoitteiden mukaisesti, että vastuullisuus on luonteeltaan vapaaehtoista. Jyrki Kataisen hallituksen omistajapolitiikkaa koskevaan periaatepäätökseen kirjattiin sitä vastoin pakollinen raportointivelvoite valtion kokonaan omistamille ei-listatuille yhtiöille.

EK vaikutti yhdessä Euroopan elinkeinoelämän kattojärjestö BusinessEuropan kanssa Euroopan komission vastuullisuusstrategian uudistamiseen. Strategiassa otettiin huomioon yritysten globaali toimintaympäristö eikä EU-tasoisia ohjeita tai periaatteita laadittu.

EK myötävaikuttanut yritysten ja kansalaisjärjestöjen yhteistyöhön järjestämällä keskustelutilaisuuksia. Vastuullisuusraportoinnin kilpailun organisoinnissa ja kilpailusta viestimisessä oltiin mukana.

PK-asiat

Yrittäjyyslinjausten jalkauttaminen rytmitti edunvalvontaa

Yrittäjyyden edunvalvonta keskittyi kertomusvuonna EK:n yrittäjyysohjelman, vuoteen 2015 tähtävien Uutta luova Suomi -linjausten jalkauttamiseen ja saamiseen mahdollisimman laajasti mukaan Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan.

Linjausten painopisteitä ovat yrittäjyyteen kannustava verotus, toimintaympäristön kilpailukyky, asiakaslähtöiset julkiset palvelut ja avoimet julkiset hankinnat, työmarkkinoiden toimivuus sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia avaava energia- ja ilmastopolitiikka.

Yrittäjävaltuuskunta kokoontui viisi kertaa. Eniten keskustelua herättivät EK:n hallitusohjelmatavoitteet yrittäjyyden edistämiseksi ja ns. Hetemäen verotyöryhmän esitykset. Muita tärkeitä teemoja valtuuskunnan kokouksissa olivat yritysten kasvurahoitus, yritystuet, hallituksen veropoliittinen linja, yrittäjien näkemykset veropolitiikasta sekä työmarkkinoiden raamisopimus.

Kasvuyrittäjyydestä useita selvityksiä

PK-yksikkö laati kaksi toimintaympäristökyselyä, joilla selvitettiin mm. yritysten rahoitus- ja maksuvalmiuden kehittymistä sekä näkemyksiä siitä, miten maan hallitus suoriutuu yrittäjyyden edistämisestä. PK-yritysten suhdannenäkymiä selvitettiin kaksi kertaa, ja lisäksi tehtiin sukupolvenvaihdoksia luotaava Perheyrittäjäbarometri yhdessä Perheyrittäjien liiton kanssa.

Kaikista vuoden aikana tehdyistä selvityksistä saatiin arvokasta tietoa vaikuttamiseen sekä EK:n ja jäsenyritysten käyttöön.

Kasvuhakuista sarjayrittäjyyttä tarkasteltiin Elinvoimaa alueille, vauhtia kasvuyrityksiin -selvityksessä. Sarjayrittäjien merkitys kasvuyritysten kehittäjinä ja työllistäjinä alkaa vasta hahmottua suomalaisessa elinkeino- ja yrityspolitiikassa. Kyseessä on kuitenkin merkittävä joukko yrittäjiä, joiden kokemusta yritysten perustamis- ja luopumistilanteista pitäisi hyödyntää tehokkaammin esimerkiksi yritysten omistaja- ja sukupolvenvaihdoksissa.

Kasvun ajurit 7 -selvitys pureutui puolestaan yritysjärjestelyihin uuden liiketoiminnan synnyttämisen ja kasvun vauhdittajina. Yhteistyössä Ernst & Youngin kanssa tehty kysely on osa Entrepreneur of the Year -kilpailua.

Kasvun ajureissa kartoitettiin ensi kertaa laajasti pk-yritysten kokemuksia yritysjärjestelyistä. Erityisesti tarkasteltiin yrityskauppojen ja liiketoimintojen yhdistämisen menestystekijöitä ja pullonkauloja. Yritysjärjestelyistä on tullut yhä tärkeämpiä välineitä, kun tavoitellaan nopeaa kasvua tai synnytetään uutta liiketoimintaa. Yritysjärjestelyjen edistämiseen tarvitaan siksi uusia elinkeinopoliittisia keinoja. Teknologiateollisuus ry ja PKT-säätiö rakentavat yrityksille suunnattua valmennusta selvityksen näkemysten pohjalta.

Yksikkö valmisteli elinkeinoelämän kasvuyrittäjyysfoorumia, joka lähti liikkeelle kasvuyrittäjyyspolitiikan tutkimusyhteistyön vahvistamisesta. Foorumi tähtää kasvuyrittäjyysilmapiirin parantamiseen ja EK:n vaikuttavuuden lisäämiseen kasvuyrittäjyyskeskustelussa.

Yksikkö oli myös mukana valmistelemaan ensimmäistä TEMin koordinoimaa kasvuyrittäjyyskatsausta, jolla tuotetaan aiempaa tukevampaa tietopohjaa kasvuyrittäjyydestä. Tavoitteena on kannustaa kasvuyrittäjyyspolitiikan valmistelua ja päätöksentekoa.

Kuntaranking kertoi yrittäjyysilmastosta

Suomen kuntien ja seutukuntien elinkeinopoliittista ilmastoa mittava selvitys (kuntaranking) toteutettiin toisen kerran. Lieto nousi yritysmyönteisimmäksi kunnaksi, seutukunnista ykkönen oli Salon seutu. Selvityksen tuloksia käytetään kuntien elinkeino- ja yrityspolitiikan aktivoimiseen ja kehittämiseen.

Euroopan komission pienyritysaloite Small Business Act linjaa EU:n yrittäjyyspolitiikkaa lähivuosina. Aloite on tärkeä osa Eurooppa 2020 -strategiaa, jonka käytäntöön viemiseen yksikkö osallistuu Suomessa. Euroopan komissio julkaisi keväällä 2011 aloitteesta päivitetyn tiedonannon, joka ohjaa EU:n ja jäsenmaiden politiikkaa.

Virkamiehiä vieraili jälleen EK:n yrittäjävaltuuskunnan jäsenten yrityksissä osana valtiovarainministeriön Tulevaisuuden johtajat -ohjelmaa. Myös Yrittäjän päivän (5. syyskuuta) ympärille kootun yhteistyöverkoston toiminta jatkui yksikön johdolla.

Historiikki Etelärannan 40-vuotisesta pk-toiminnasta

Etelärannan pk-toiminnasta valmistunut historiikki julkistettiin elokuussa. Kirjassa käsitellään pk-yrittäjien kannanottoja keskeisiin talous- ja elinkeinopolitiikan vaiheisiin, työelämän muutospaineesiin, verotukseen, lamantorjuntaan ja hallitusohjelmiin. Lisäksi arvioidaan, miten yrittäjävaltuuskunta ja sen edeltäjät ovat vaikuttaneet Etelärannan näkemyksiin ja painopisteisiin.

Lähdeaineistona hyödynnettiin mm. valtuuskunnan jäsenten ja aktiivisten pk-yrittäjien arkistoja ja haastatteluja sekä Etelärannan julkaisuja. Myös keskeisiä työmarkkinavaikuttajia ja talouspolitiikan päätöksentekijöitä haastateltiin. Kirja osoittaa, että pk-yritysten ja yrittäjien arvostus yhteiskunnassa ja Etelärannassa on selvästi kohonnut.

Alue toiminta

Huomio kasvun eväisiin ja nuorten työllistymiseen

EK:n alueoimistojen edunvalvontatyössä painotettiin kertomusvuonna yliopisto–yritys-yhteistyön vahvistamista. Yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa pohjustettiin tarvetta rakenteellisten uudistusten käynnistämiseen opetuksen laadun varmistamiseksi. Aikuiskoulutusta kehitettiin vastaamaan yritysten kysyntää.

Yrityspalvelujen kehittämisessä ja hallinnon resurssien suuntaamisessa korostettiin erityisesti mahdollisuuksien luomista yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen.

Alueellinen ennakoiti otettiin käyttöön kaikissa maakunnissa yksittäistä poikkeusta lukuun ottamatta. Alueoimistot olivat aktiivisesti mukana rakentamassa ennakoinnin malleja. Ensi kokemukset mallien käytöstä ovat varsin myönteiset.

Toimintavuoden aikana kiinnitettiin huomiota nuorten työllisyyden parantamiseen. Alueoimistot vauhdittivat nuorten erilaisten työllisyysfoorumien ja viranomaisverkostojen synnyttämistä, jotta hallinnon palvelut tukisivat toisiaan ja nuorten sijoittuminen koulutukseen tai työelämään sujuisi erityisesti ns. nivelvaiheissa mahdollisimman saumattomasti. Lisäksi panostettiin maahanmuuttajien työllistyvyyteen.

Monipuolista vaikuttamista työurien pidentämiseksi

Työurien pidentämisen tarve nostettiin kertomusvuonna aiempaa näkyvämpään rooliin. EK:n työkykyjohtamisen mallin ympärille rakennettiin keskustelutilaisuuksia ja työssä jatkamista nykyistä pidempään tuotiin esiin eri puheenvuoroissa.

Alueoimistot aktivoituivat vaikuttamistyössään alue-työterveyslaitosten suuntaan. Yhteistyötä tiivistettiin myös työsuojeluviranomaisten kanssa. Vaarojen arvioinnista ja muista ajankohtaisista työsuojelukysymyksistä järjestettiin keskustelutilaisuuksia yrityksille ja viranomaisille.

Seminaareja ja muita keskustelutilaisuuksia järjestettiin myös kansainvälistymisen ja viennin edistämisen, hankintalainsäädännön, osaamistarpeiden ennakoinnin sekä paikallisen sopimisen edistämisen merkeissä.

Yritysturvallisuuden alueellista toimintamallia rakennettiin eri puolilla Suomea hieman eri tahdissa. Joillakin paikkakunnilla yhteistyötä päästiin jo syventämään, kun toisaalla vasta rakennettiin ensimmäisiä kokouksia ja seminaarita-paamisia sisäisen turvallisuuden viranomaisten ja yritysten kesken.

Aktiivisuutta maakuntien keskeisiin medioihin lisättiin toimintavuonna tietoisesti. EK-päivä järjestettiin maaliskuussa Kouvolassa.

Kysely aluejohtokunnille kehittämisideoista

Aluejohtokuntien yritysjohtajille tehtiin keväällä kysely, jolla selvitettiin jäsenyritysten tyytyväisyyttä EK:n toimintaan alueilla sekä haarukoitiin ideoita aluejohtokuntatyön kehittämiseen. Vastaajat painottivat, että nimenomaan edunvalvonnan ja vaikuttamisen tulee painottua alueoiminnassa. Alueoimistoihin ja aluejohtokuntien työhön oltiin kokonaisuudessa varsin tyytyväisiä.

Kehittämiskohteeksi nousi EK:n matala näkyvyys alueiden medioissa. Aluejohtokuntatyöhön toivottiin myös lisää keskustelutilaisuuksia ja muita aktiviteetteja. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin toiminnan kehittämisessä jo toimintavuoden aikana.

Kyselyn mukaan vaikuttamistyön tärkeimpiä kohteita ovat:

- vaikuttaminen julkishallinnon yrityspalvelujen kehittämiseen,
- yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa,
- yliopisto–yritys-yhteistyön edistäminen,
- julkisten palvelujen avaaminen kilpailulle sekä
- työurien pidentäminen.

Kattavaa sidosryhmäyhteistyötä kaikkialla Suomessa

Eduskuntavaalien alla EK järjesti vaalitulaisuuksia seitsemällä paikkakunnalla: Turussa, Oulussa, Vaasassa, Kuopiossa, Tampereella, Lappeenrannassa ja Helsingissä. Tilaisuuksissa nostettiin keskusteluun elinkeinoelämän keskeiset tavoitteet seuraavalle vaalikaudelle.

Aluetoimistoissa jatkettiin yhteistyötä kauppakamareiden ja yrittäjäjärjestön kanssa tunnistaen samalla niitä edunvalvonnan osa-alueita, joissa yhteistyön tiivistäminen on hyödyllistä vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Säännöllistä vuorovaikutusta pidettiin yllä myös palkansaajakeskusjärjestöjen edustajiin alueilla.

Aluetoiminta lukujen valossa vuonna 2011

EK:n aluejohtokuntien kokoukset	43 kpl
ELY-keskusten neuvottelukuntien kokoukset	40 kpl
Maakunnan yhteistyöryhmien ja jaostojen kokoukset	94 kpl
Muut viranomaisten kokoukset	272 kpl
EK:n suhdannebarometrin julkistamistilaisuudet alueilla	28 kpl
Järjestetyt seminaarit	40 kpl
Puheenvuorot toisten järjestämissä tilaisuuksissa	155 kpl
Kirjoitukset ja haastattelut mediassa yhteensä noin	140 kpl
Liittojen erimielisyysneuvotteluja	20 kpl
Yritysten työoikeudellisia oikeudenkäyntejä	7 kpl
Yritysten koulutustilaisuuksia työoikeudellisissa aiheissa	20 kpl
Kansanedustajat yrityksissä -ohjelmaan osallistuneita	38 kpl
Lukuisia yrityskäyntejä toimintavuoden aikana	

EK Bryssel

Kasvun ja työllisyyden vahvistaminen jäi kriisin hoidon varjoon

Talous- ja finanssikriisi sekä euroalueen kriisi ja sen nostattama kriittisyys EU:ta kohtaan, hallitusten välinen yhteistyö sekä EU-maiden jakautuminen erilaisiin ryhmittymiin vaikuttivat kertomusvuoden poliittiseen ilmapiiriin Brysselissä ja EU:n agendalle nouseviin asioihin. Asioiden käsittelyä tahtivat useat ylimääräiset valtionpäämiesten huippukokoukset eli Eurooppa-neuvostot.

Elinkeinoelämälle ajankohtaisia haasteita olivat säädösten tulva ja EU:n halu tiukentaa omaa sääntelyään. Euroopan komissio antoi vuoden aikana valtavan määrän yrityksiin vaikuttavia lainsäädäntöehdotuksia ja politiikkalinjauksia mm. rahoitusmarkkina-, ilmasto-, ympäristö- ja energia-asioissa. Myös EU:n budjetin uudistaminen käynnistyi.

Talouselinpolitiikan koordinaation tiivistämisessä otettiin merkittävä askel eteenpäin, mutta useat kasvua ja työllisyyttä tukevat hankkeet jäivät kriisin hoidon varjoon. EK korosti useassa yhteydessä kasvua ja työllisyyttä lisäävien toimien välttämättömyyttä. Uudet säännökset EU:ssa eivät saa heikentää eurooppalaisten yritysten globaalia kilpailukykyä.

Myös EK osallistui keskusteluun talouselinpolitiikan koordinaation tiivistämisestä sekä EU:n ja euroalueen tulevaisuudesta. Euron suurta merkitystä suomalaiselle elinkeinoelämälle tähdennettiin. Suomen on pysyttävä aktiivisena toimijana euroalueen ja koko EU:n kehittämisessä. Suomen ja elinkeinoelämän etu on, että EU:ssa noudatetaan yhteisiä sääntöjä ja instituutioilla on selkeä työnjako.

EK lisäsi näkyvyyttä Euroopan parlamentin istuntoviikoilla

EK tehosti kertomusvuonna vaikuttamistaan EU-asioiden valmistelun varhaiseen vaiheeseen sekä Euroopan parlamenttiin, joka teki huomattavan paljon muutosehdotuksia yrityksiin vaikuttaviin lakihankkeisiin ja laati lukuisia oma-aloitemietintöjä merkittävistä politiikkalinjauksista.

Europarlamentaarikoille ja muille päätöksentekijöille tarjottiin tietoa hankkeiden yritysvaikutuksista. EK lisäsi näkyvyyttä Euroopan parlamentin täysistuntoviikoilla Strasbourgissa sekä järjesti keskustelutilaisuuksia yhdessä jäsenliittojen kanssa mm. digitaalisista sisämarkkinoista ja EU:n rikkidirektiivistä.

Rikkidirektiivistä ankaraa vääntöä

EK vaikutti tarmokkaasti elinkeinoelämälle elintärkeän EU:n rikkidirektiivin käsittelyyn yhdessä jäsenliittojen, Euroopan elinkeinoelämän kattojärjestön BusinessEuropen, eurooppalaisten toimiala- ja sisärjestöjen sekä palkansaajapuolen kanssa. Direktiivin täytäntöönpano ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia yrityksille eikä vaarantaa niiden globaalia kilpailukykyä.

BusinessEurope ryhtyi edistämään EK:n aloitteesta digitaalisten sisämarkkinoiden luomista mm. sähköisen kaupankäynnin sekä tietosuojaja- ja tekijänoikeusasioissa. Myös EU-patenttineuvottelut liikahtivat eteenpäin, vaikka asian käsittely siirtyi vuoden 2012 alussa alkaneelle Tanskan EU-puheenjohtajakaudelle.

EK vaikutti rahoitusmarkkinoiden sääntelyhankkeisiin, korosti yritysrahoituksen saatavuuden turvaamista sekä osallistui vakavaraisuussääntelyn käsittelyyn ja transaktioverokeskusteluun.

Tehoa vaikuttamiseen yhdessä muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa

EK vaikutti työlupadirektiivin ja radiomagneettisia kenttiä koskevien direktiivien käsittelyyn sekä työaikadirektiivin uudistamiseen tähtäävään valmisteluun BusinessEuropessa. Eläkkeitä koskevan vihreän kirjan valmistelussa tuotiin esiin suomalaisen eläkejärjestelmän erityispiirteitä. EK osallistui eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten yhteistyöhön ja järjesti suomalaisille EU-vaikuttajille lajissaan ensimmäisen seminaarin työ- ja sosiaaliasioista.

Yhteistyötä EK:n jäsenliittojen ja suomalaisten ammattiliittojen Brysselin toimiston FinUnionsin kanssa vahvistettiin, samoin pohjoismaisten sisärjestöjen ja BusinessEuropen kanssa.

Vaikuttamista tehostettiin mm. siten, että EK:n toimisto kokosi ja koordinoi elinkeinoelämän edustajien epävirallisia taustaryhmiä. Yhteistyö tuotti erityisten hyvää tulosta EU:n rikkidirektiivin käsittelyssä, EU:n ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikka-asiakirjoissa, digitaalisten sisämarkkinoiden merkityksen kirkastamisessa sekä työelämän sääntelyssä.

EK:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Ole Johansson valittiin BusinessEuropeen varapuheenjohtajaksi. Johansson edusti BusinessEuropea G20-kokouksen yhteydessä pidetyssä B20-kokouksessa Cannesissa.

Viestintää voimistettiin, uudet toimitilat käyttöön

Kertomusvuonna uudistettiin EU-asioiden verkkosivut EK:n verkkopalvelussa sekä tehostettiin EU-asioista tiedottamista mm. ajanmukaistamalla kahdeksan kertaa vuodessa ilmestyvää EU-utiskirjettä.

Brysselin toimisto järjesti EU-verkon keskustelutilaisuuksia, asiantuntijaluentoja sekä EU-edunvalvontakoulutusta liittoyhteisölle. Toimistossa kävi vuoden aikana yli 40 vierailijaryhmää.

EK:n hallitus tapasi vierailullaan maaliskuussa komissareja ja korkean tason virkamiehiä, joiden kanssa keskusteltiin mm. talous- ja euroalueen kriisin vaikutuksista yritysrahoitukseen, energiapolitiikasta sekä EU:n rikkidirektiivistä. Suomalaisten päällikkötoimittajien vierailulla marraskuussa paneuduttiin mm. akuutin kriisin hoitoon, euroalueen tulevaisuuteen, EU:n budjetin uudistamiseen sekä Suomen vaikutusmahdollisuuksiin EU:ssa.

Kolme EK:n asiantuntijaa vieraili Brysselin toimistolla 3–4 kuukauden työkomennuksella tutustuen EU:n instituutioiden toimintaan, luoden yhteistyöverkostoja ja vaikuttaen EU-valmisteluun. Toimisto muutti kesällä uusiin tiloihin Avenue de Cortenberghille aivan BusinessEuropeen ja EU:n instituutioiden läheisyyteen.

Tehokasta koulutusta, asiantuntevaa oikeusapua

EK-Tieto Oy ja Työsuhdejuristit Oy

EK-Tieto Oy on EK:n kokonaan omistama yhtiö, jonka toiminnan pääpaino on koulutustoiminnassa. Yhtiö järjestää sekä itse että EK:n jäsenliittojen avulla EK:n jäsenille suunnattua edullista koulutusta erityisesti työsuhdeasioissa, verotuksessa ja kirjanpidossa.

Työsuhdejuristit Oy tarjoaa EK:n jäsenyrityksille maksullista oikeusapua työsuhderiidoissa yleisissä tuomioistuimissa ja tarvittaessa työtuomioistuimissa. EK-Tieto Oy omistaa Työsuhdejuristit Oy:n sataprosenttisesti.

Yhtiöiden toiminta on osa EK:n tarjoamaa jäsenpalvelua, ja yhtiöiden toiminta on integroitu tiiviisti EK:n muuhun toimintaan. EK:n asiantuntijat käyvät säännöllisesti luennossa EK-Tiedon kursseilla, ja Työsuhdejuristit Oy:n lakimiehet ja EK:n asiantuntijat toimivat kiinteässä yhteistyössä oikeudenkäynneissä ja muissa juridisissa asioissa.

EK-Tieto Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa sivutoimisen toimitusjohtajan lisäksi kaksi työntekijää. Työsuhdejuristit Oy:n palveluksessa oli päätoiminen toimitusjohtaja ja kolme lakimiestä sekä osa-aikainen lakiasiainsihteeri.

EK-Tieto Oy:n koulutuksiin osallistui kertomusvuonna noin 2 500 henkilöä. Ylivoimaisesti suurin osanottajamäärä oli Ennakkoperintäpäivillä. Niiden lisäksi suosittuja olivat erityisesti yleiset työsuhdeasioiden perusteita käsittelevät kurssit. Yleisten kurssien lisäksi järjestettiin lukuisia alakohdaisia yrityskohtaisesti räätälöityjä kursseja.

Työsuhdejuristit Oy hoitaa toimeksiantoja koko maassa. Se hoitaa vuosittain 15–20 prosenttia kaikista Suomessa käytävistä työsuhderiidoista. Jutut ohjautuvat yhtiölle joko EK:n jäsenliittojen kautta tai suoraan jäsenyrityksiltä.

Yhtiö sai vuoden 2011 aikana noin 150 uutta toimeksiantoa. Suurin jutturyhmä oli työsuhteen yksilöperusteinen päättäminen ja toiseksi suurin työsuhteen päättäminen tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla. Niiden lisäksi hoidettiin useita juttuja, jotka koskivat määräaikaisen työsopimuksen tekemisen perusteita vuokratyössä. Suurin osa yhtiön hoitamista jutuista käsiteltiin yleisissä tuomioistuimissa, mutta yhtiön hoidettavaksi on tullut merkittävästi myös työtuomioistuimissa käsiteltäviä juttuja.

Yritysturvallisuus EK Oy

Yritysturvallisuus EK Oy on Elinkeinoelämän keskusliiton kokonaan omistama osakeyhtiö, joka järjestää EK:n yritysturvallisuustoimiston työtä tukevaa koulutus- ja julkaisu-toimintaa.

Kertomusvuoden merkittävimmät tapahtumat olivat turvallisuusalan neuvottelupäivät toukokuussa ja pelastusalan neuvottelupäivät joulukuussa. Julkaisuista mainittakoon englanninkielinen yritysturvallisuus-DVD, joka tuotettiin EK:n jäsenistön turvallisuuskoulutuksen tarpeisiin.

EK:n jäsenliitot vuoden 2011 lopussa

- Autoliikenteen Työnantajaliitto
- Elintarviketeollisuusliitto
- Energiateollisuus
- Finanssialan Keskusliitto
- Henkilöstöpalveluyritysten Liitto
- Kaupan liitto
- Kemiateollisuus
- Kiinteistöpalvelut
- Kulutustavararyhmä
- Kumiteollisuus
- Logistiikkayritysten Liitto
- Lääketeollisuus
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa
- Metsäteollisuus
- Muoviteollisuus
- Palvelualojen työnantajat PALTA
- Puusepänteollisuus
- Rakennusteollisuus RT
- Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliitto Rasila
- Satamaoperaattorit
- Sivistystyönantajat
- Sosiaalialan Työnantajat
- Teknokemian Yhdistys
- Teknologiateollisuus
- Terveyspalvelualan Liitto
- Viestinnän Keskusliitto
- Yleinen Teollisuusliitto YTL

EK:n hallitus 2011

Puheenjohtaja

- Konsernijohtaja Ole Johansson, *Wärtsilä Oyj*

Varapuheenjohtajat

- Pääjohtaja Matti Halmesmäki, *Kesko Oyj*
- Pääjohtaja Kari Jordan, *Metsäliitto-konserni*
- Toimitusjohtaja Pekka Lundmark, *Konecranes Oyj*
- Konsernijohtaja Kari Stadigh, *Sampo Oyj*
- Toimitusjohtaja Antti Zitting, *Sacotec Oy*

Muut jäsenet

- Hallituksen puheenjohtaja Heikki Hornborg, *Etteplan Oyj*
- Toimitusjohtaja Harri Kerminen, *Kemira Oyj*
- Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki, *Lemminkäinen Oyj*
- Hallituksen puheenjohtaja Liisa Leino, *Leinovalu Oy*
- Rehtori Jorma Mattinen, *Åbo Akademi*
- Hallituksen puheenjohtaja Mikko Merivirta, *Cafetering Oy*
- Pääjohtaja Kuisma Niemelä, *SOK*
- Toimitusjohtaja Kari Savolainen, *Steveco Oy*
- Konsernijohtaja Karsten Slotte, *Oy Karl Fazer Ab*
- Toimitusjohtaja Hannu Syrjälä, *Tieto Oyj (28.4.2011 saakka)*
- Toimitusjohtaja Kai Telanne, *Almamedia Oyj*
- Toimitusjohtaja Riitta Tiuraniemi, *DNA*
- Toimitusjohtaja Lauri Virkkunen, *Pohjolan Voima Oy*
- Johtaja Juha Äkräs, *Nokia Oyj*

EK:n edustajisto 2011

Varsinaiset edustajat

Autoliikenteen Työnantajaliitto ALT ry

Konsernijohtaja Antti Norrlin, <i>Koiviston Auto Oy</i>	Toimitusjohtaja Tom Ward, <i>Nobina Finland Oy</i>
Toimitusjohtaja Erik Söderholm, <i>VR-Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Jouni Sopula, <i>Schenker Cargo Oy</i>

Elintarviketeollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Robert Ingman, <i>Arla Ingman Oy Ab</i>	Toimitusjohtaja Päivi Paakkari, <i>Suomen Sokeri Oy</i>
Toimitusjohtaja Arto Jokinen, <i>Pajuniemi Oy</i>	Toimitusjohtaja Seppo Korpela, <i>Lihajaloste Korpela Oy</i>
Hallituksen pj. Juha Moilanen, <i>Moilas Oy</i>	Toimitusjohtaja Sakari Kotka, <i>Suomen Nestlé Oy</i>
Toimitusjohtaja Jarmo Oksman, <i>Osuuskunta Satamaito</i>	Toimitusjohtaja Maria Vaissi, <i>Vaissi Oy</i>
Toimitusjohtaja Antti Pankakoski, <i>Altia Oyj</i>	Toimitusjohtaja Antti Orkola, <i>Viking Malt Oy</i>
Hallituksen pj. Rabbe Wikström, <i>Felix Abba Oy Ab</i>	Toimitusjohtaja Juha Valkamo, <i>Primulan Leipomot Oy</i>

Energiateollisuus ry

Johtaja Timo Karttinen, <i>Fortum Oyj</i>	Toimitusjohtaja Hannu Kostiainen, <i>Vattenfall Oy</i>
Toimitusjohtaja Reijo Kolehmainen, <i>Lappeenrannan Energia Oy</i>	Toimitusjohtaja Matti Rintanen, <i>Pori Energia Oy</i>
Toimitusjohtaja Pekka Keränen, <i>Kajaanin Lämpö Oy</i>	Toimitusjohtaja Anne Salo-Oja, <i>Kemin Energia Oy</i>
Toimitusjohtaja Urpo Pietikäinen, <i>Voimatel Oy</i>	Toimitusjohtaja Pekka Karhumäki, <i>Kuoreveden Sähkö Oy</i>
Toimitusjohtaja Jarmo Tanhua, <i>Teollisuuden Voima Oyj</i>	Toimitusjohtaja Markku Ryymin, <i>E.ON Kainuu Oy</i>
Toimitusjohtaja Stefan Storholm, <i>Oy Herrfors Ab</i>	Toimitusjohtaja Patrick Wackström, <i>Porvoon Energia Oy</i>

Erityispalvelujen Työnantajaliitto ry

Toimitusjohtaja Liisi Jauho, <i>Finnkino Oy</i>	Talusojohtaja Ari Lemmetty, <i>Oy Carat Finland Ab</i>
Talusojohtaja Heikki Kahakorpi, <i>Suomen Liikunta ja Urheilu SLU</i>	Toimitusjohtaja Jarmo Helminen, <i>Color-Kolmio Oy</i>
Pääsihteeri Markku Kotila, <i>Suomen Pipliaseura</i>	Revisioneuvos Esko Haukkala, <i>Tilitoimisto Haukkala Oy</i>
Johtaja Alpo Rivinoja, <i>Raha-automaattiyhdistys</i>	Toimitusjohtaja Liisa Kuparinen, <i>Lakeside Golf Country Club Oy</i>
Johtaja Jorma Tolonen, <i>Kainuun Metsäkeskus</i>	Toimitusjohtaja Seppo Asikainen, <i>Autokoulu Asikainen Ky</i>
Toimitusjohtaja Göran Åberg, <i>Schenker Oy</i>	Toimitusjohtaja Hanna Vesenterä, <i>Scandinavian Marketing Services Oy</i>

Finanssialan keskusliitto ry

Aluepankinjohtaja Nina Arkilahti, <i>Handelsbanken</i>	Talusojohtaja Anders Norrena, <i>Handelsbanken</i>
Toimitusjohtaja Ilkka Hallavo, <i>Sampo Pankki Oyj</i>	Henkilöstöjohtaja Harri Hietaranta, <i>Sampo Pankki Oyj</i>
Toimitusjohtaja Oiva Iisakka, <i>Nooa Säästöpankki</i>	Toimitusjohtaja Pasi Kämäri, <i>Säästöpankkiliitto</i>
Maajohtaja Ari Kaperi, <i>Nordea-konserni</i>	Varatoimitusjohtaja Pekka Nuutila, <i>Nordea-konserni</i>
Toimitusjohtaja Antti Kuljukka, <i>Fennia-ryhmä</i>	Varatoimitusjohtaja Eero Eriksson, <i>Fennia-ryhmä</i>
Toimitusjohtaja Erkki Moisander, <i>Lähivakuutus osk</i>	Markkinointi- ja viestintäjohtaja Arto Heinonen, <i>Lähivakuutus osk</i>
Johtaja Jari Sundström, <i>Tapiola-ryhmä</i>	Toimitusjohtaja Juha-Pekka Halmeenmäki, <i>Tapiola-ryhmä, Vahinko-Tapiola</i>
Johtaja Hannu Tarvonen, <i>Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma</i>	Hallintojohtaja Timo Kisanlahti, <i>Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma</i>
Hallintojohtaja Heikki Vitie, <i>OP-Pohjola-ryhmä</i>	Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta, <i>Mandatum Henkivakuutus-osakeyhtiö</i>

Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Markus Oksa, <i>Barona Oy</i>	Toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen, <i>Opteam Yhtiöt Oy</i>
---	---

Henkilökohtaiset varajäsenet

Varsinaiset edustajat

Kemianteollisuus ry

Toimitusjohtaja George Berner, <i>Berner Osakeyhtiö</i>	Toimitusjohtaja Pekka Rantamäki, <i>Teknos Oy</i>
Toimitusjohtaja Tero Hemmilä, <i>Yara Finland Oy</i>	Toimitusjohtaja Erkki Järvinen, <i>Tikkurila Oyj</i>
Toimitusjohtaja Markku Jokinen, <i>Sievin Jalkine Oy</i>	Toimitusjohtaja Reijo Laaksonen, <i>Lenkki Oy</i>
Teollisuusneuvos Erkko Kajander, <i>Momentive Specialty Chemicals Oy</i>	Toimitusjohtaja Rauno Luttinen, <i>Arizona Chemicals Oy</i>
Executive Vice President Nina Kopola, <i>Dynea Oy</i>	Toimitusjohtaja Ari Makkonen, <i>EURENCO Vihtavuori Oy</i>
Toimitusjohtaja Matti Lievonen, <i>Neste Oil Oyj</i>	Varatoimitusjohtaja Jarmo Honkamäe, <i>Neste Oil Oyj</i>
Toimitusjohtaja Timo Piekkari, <i>Ekokem Oy</i>	Toimitusjohtaja Jöran Sopo, <i>OMG Kokkola Chemicals Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Erkki Solja, <i>Kiilto Family Oy</i>	Toimitusjohtaja Kaj Gustafsson, <i>Nauticat Yachts Oy</i>
Toimitusjohtaja Jouni Viljanen, <i>Genencor International Oy</i>	Kaupallinen johtaja Risto Penttilä, <i>Bioretec Oy</i>

Kiinteistöpalvelut ry

Toimitusjohtaja Antti-Pekka Aravirta, <i>Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut Oy</i>	Hallintojohtaja Päivi Repo, <i>Piha-Repo Oy</i>
Toimitusjohtaja Tauno Maksniemi, <i>RTK-Palvelu Oy</i>	Liiketoimintayksikön johtaja Aarne Martikainen, <i>ISS Palvelut Oy</i>

Kulutustavararyhmä ry

Toimitusjohtaja Jouko Salakka, <i>Finlayson Oy</i>	Toimitusjohtaja Jorma Tarkki, <i>Sukkamestarit Oy</i>
--	---

Kumiteollisuus ry

Toimitusjohtaja Vesa Vihavainen, <i>Merivaara Oy</i>	Toimitusjohtaja Aapo Nurmi, <i>Trelleborg Industrial Products Finland Oy</i>
--	--

Liikenne- ja Erityisalojen Työnantajat ry

Toimitusjohtaja Mikael Aro, <i>VR-Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Samuli Haapasalo, <i>Finavia Oyj</i>
Toimitusjohtaja Mats Jungar, <i>Inspecta Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Aulis Kohvakka, <i>Senaatti-kiinteistöt</i>

Logistiikkayritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Kaija Taipale, <i>Kuljetusliike Taipale Oy</i>	Johtaja Harri Keihänen, <i>VR-Yhtymä Oy</i>
--	---

Lääketeollisuus ry

Varatoimitusjohtaja Peter Essen, <i>Bayer Schering Pharma Oy</i>	Toimitusjohtaja Jaakko Linna, <i>Oy Leiras Finland Ab</i>
--	---

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Toimitusjohtaja Mika Cederqvist, <i>Hotelli Musta Kissa Oy</i>	Toimitusjohtaja Timo Lepistö, <i>Rantakylän Kiviravintolat Ky</i>
Toimitusjohtaja Kasper Saari, <i>Royal Ravintolat Oy</i>	Toimitusjohtaja Tomi Lantto, <i>Antell-Catering Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Mikko Merivirta, <i>Cafetering Oy</i>	Toimitusjohtaja Kalle Räsänen, <i>Merluzzo Oy</i>
Ketjuohjauksen johtaja Sari Palokangas, <i>SOK MaRa-ketjuohjaus</i>	Toimialajohtaja Jouko Heinonen, <i>HOK-Elanto Liiketoiminta Oy</i>

Metsäteollisuus ry

Pääjohtaja Kari Jordan, <i>Metsäliitto-konserni</i>	Toimitusjohtaja Mikko Helander, <i>M-real Oyj</i>
Toimitusjohtaja Ville Kopra, <i>Versowood Oy</i>	Toimitusjohtaja Arto J. Huurinainen, <i>Tornator Oy</i>
Toimitusjohtaja Jussi Pesonen, <i>UPM-Kymmene Oy</i>	Johtaja Hans Sohlström, <i>UPM-Kymmene Oyj</i>
Toimitusjohtaja Olli Poutanen, <i>ER-Saha Oy</i>	Mill Director Martti Savelainen, <i>Sappi Finland I Oy</i>
Maajohtaja Juha Vanhainen, <i>Stora Enso Oyj</i>	Yhteiskuntasuhdejohtaja Jorma Westlund, <i>Stora Enso Oyj</i>
Teollisuusneuvos Jouko Virranniemi, <i>Pölkky Oy</i>	Varatoimitusjohtaja Kari Nikkanen, <i>Olavi Räsänen Oy</i>

Muoviteollisuus ry

Toimitusjohtaja Timo Toppi, <i>Oy Toppi Ab</i>	Toimitusjohtaja Jyrki Hakola
--	------------------------------

Varsinaiset edustajat

Palvelualojen Toimialaliitto ry

Toimitusjohtaja Jaakko Hirvonen, <i>Karhukopio Oy</i>	Toimitusjohtaja Joakim Horsma, <i>Makuuni Oy</i>
Toimitusjohtaja Aino Hänninen, <i>Siivouspiste Oy</i>	Toimitusjohtaja Ari Kohonen, <i>Tekla Oy</i>
Asiakaspalvelutoimenjohtaja Anssi Komulainen, <i>Finnair Oyj</i>	Toimitusjohtaja Tom Kaisla, <i>Eila Kaisla Oy</i>
Toimitusjohtaja Jarmo Mikkonen, <i>Securitas Oy</i>	Toimitusjohtaja Jarmo Nuora, <i>Rengasnuora Oy</i>

Puusepänteollisuus

Toimitusjohtaja Jorma Lehtovuori, <i>Novart Oy</i>	Toimitusjohtaja Heikki Martela, <i>Martela Oyj</i>
--	--

Rakennusteollisuus RT ry

Toimitusjohtaja Mika Airaksela, <i>Rakennusliike Reponen Oy</i>	Toimitusjohtaja Terho Kaskinen, <i>Rakennusliike Terho Kaskinen Oy</i>
Toimitusjohtaja Per Fjäder, <i>Lie-Bo Oy</i>	Toimitusjohtaja Mikael Tallqvist, <i>Ab Tallqvist Infra Oy</i>
Toimitusjohtaja Henri Juva, <i>Mikenti-Yhtiöt Oy</i>	Toimitusjohtaja Timo Nummela, <i>Vesinumma Oy</i>
Toimitusjohtaja Bertel Karlstedt, <i>Nordkalk Oyj Abp</i>	Toimitusjohtaja Kalervo Matikainen, <i>Finnsementti Oy</i>
Toimialajohtaja Tero Kiviniemi, <i>YIT Rakennus Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Esa Kiiveri, <i>Rakennustoimisto Arkta Oy</i>
Toimitusjohtaja Timo Kohtamäki, <i>Lemminkäinen Infra Oy</i>	Toimitusjohtaja Jarmo Yletyinen, <i>Terramare Oy</i>
Teollisuusneuvos Hannu Löytönen, <i>Betsset Oy</i>	Toimitusjohtaja Lauri Kivekäs, <i>Rudus Oy</i>
Toimitusjohtaja Petri Suuperko, <i>Peab Oy</i>	Toimialajohtaja Tuomas Särkilahti, <i>Skanska Oy</i>
Toimitusjohtaja Harri Vuoritsalo, <i>Icopal Oy</i>	Toimitusjohtaja Heikki Nurminen, <i>Esko Nurmisen Maalaamo Oy</i>

Satamaoperaattorit ry

Toimitusjohtaja Matti Esko, <i>Euroports Finland Oy</i>	Toimitusjohtaja Seija Turunen, <i>Finnsteve Oy Ab</i>
---	---

Sivistystyönantajat ry

Rehtori Jorma Mattinen, <i>Åbo Akademi</i>	Hallintojohtaja Kari Suokko, <i>Helsingin yliopisto</i>
Rehtori Markku Aunola, <i>Kiipulan koulutus- ja kuntoutuskeskus</i>	Vararehtori Jukka Niiranen, <i>Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö</i>

Sosiaalialan Työnantajaliitto ry

Toimitusjohtaja Risto Hämäläinen, <i>Invalidiliiton Asumispalvelut Oy</i> ..	Toimitusjohtaja Mauno Lehtinen, <i>Näkövammaisten Keskusliitto ry</i>
Toimitusjohtaja Kristiina Hautakangas, <i>Mainio Vire Oy</i>	Hallintojohtaja Sami Lukkarinen, <i>Attendo MedOne hoiva Oy</i>

Suomen Kaupan Liitto

Kauppaneuvos Heimo Aho, <i>SKS Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Petri Heino, <i>Heinon Tukku Oy</i>
Toimitusjohtaja Harri Broman, <i>Broman Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Tuomo Rantalankila, <i>Texmoda Fashion Group</i>
Pääjohtaja Matti Halmesmäki, <i>Kesko Oyj</i>	Henkilöstöjohtaja Riitta Laitasalo, <i>Kesko Oyj</i>
Toimitusjohtaja Pekka Helander, <i>Salon Passeliauto Oy</i>	Toimitusjohtaja Tom Terinkoski, <i>Teknotoimi Oy Autokiila</i>
Pääjohtaja Kuisma Niemelä, <i>Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta</i>	Henkilöstöjohtaja Leena Olkkonen, <i>Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta</i>
Apteekkari Pekka Karttunen, <i>Siilinjärven apteekki</i>	Apteekkari Marja Ritala, <i>Helsingin LXII Siltamäen apteekki</i>
Kauppiaas Esa Kiiskinen, <i>K-Supermarket Kontumarket</i>	Hannu Rinne, <i>K-kauppiasliitto ry</i>
Toimitusjohtaja Juha Koponen, <i>Tamro Oyj</i>	Toimitusjohtaja Juha-Pekka Pöntinen, <i>Starkki Oy Ab</i>
Toimitusjohtaja Timo Mänty, <i>Onninen Oy</i>	Toimitusjohtaja Tuomo Tuomikoski, <i>Tuomi-Team Oy</i>
Toimitusjohtaja Heikki Väänänen, <i>Tokmanni Oy</i>	Henkilöstöjohtaja Heini Pirttijärvi, <i>Stockmann Oyj Abp</i>
Kauppaneuvos Matti Pörhö, <i>Pörhön Autoliike Oy</i>	Toimitusjohtaja Mikko Servo, <i>Satakunnan Autotalo</i>
Toimitusjohtaja Ralf Holmlund, <i>Suomen Lähikauppa Oy</i>	Toimitusjohtaja Pekka Lahti, <i>VV-Auto Group Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Maarit Toivanen-Koivisto, <i>Onninen Oy</i>	Toimitusjohtaja Janne Timonen, <i>Machinery Oy</i>
Toimitusjohtaja Jaakko Uotila, <i>Alko Oy</i>	Henkilöstöjohtaja Erkki Tommila, <i>Alko Oy</i>
Kauppaneuvos Kaija Ward, <i>Eurokangas Oy</i>	Toimitusjohtaja Leo-Dan Bensky, <i>Anglo-Nordic Oy Ab</i>
Toimitusjohtaja Jouko Vehmas, <i>Osuuskauppa Ympäristö</i>	Toimitusjohtaja Kimmo Simberg, <i>Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa</i>

Henkilökohtaiset varajäsenet

Varsinaiset edustajat

Henkilökohtaiset varajäsenet

Teknokemian Yhdistys ry

Toimitusjohtaja Tapio Pajuharju, *Lumene Oy* Johtaja Kirsi-Marja Koskelo, *Berner Oy*

Teknolohiateollisuus ry

Johtaja Esko Aho, *Nokia Oy* Toimitusjohtaja Jarmo Tonteri, *Ovako Holdings AB*
Toimitusjohtaja Jouni Hartikainen, *Elcoteq SE* Hallituksen puheenjohtaja Mika Halttunen, *Halton Oy*
Konsernijohtaja John Hartwall, *K. Hartwall Oy Ab* Hallituksen puheenjohtaja Jaakko Isosaari, *MSK Group Oy*
Toimitusjohtaja Pekka Heikonen, *Pemamek Oy* Toimitusjohtaja Antti Ranta, *Konepaja Antti Ranta Oy*
Toimitusjohtaja Tauno Heinola, *ABB Oy* Toimitusjohtaja Timo Salli, *Katsa Oy*
Hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin, *Kone Oy* Toimitusjohtaja Mikael Mäkinen, *Cargotec Oy*
Talousneuvos Kalervo Huhtinen, *Paakkilan Konepaja Oy* Maajohtaja Pekka Soini, *Nokia Siemens Networks Oy*
Toimitusjohtaja Jukka Hyryläinen, *KATKO Oy* Toimitusjohtaja Asko Kallonen, *Helvar Oy Ab*
Vuorineuvos Ole Johansson, *Wärtsilä Oy Abp* Toimitusjohtaja Vesa Laisi, *Vacon Oy*
Toimitusjohtaja Juha Heikinheimo, *STX Finland Oy* Toimitusjohtaja Hanna Halme, *Wallac Oy*
Toimitusjohtaja Matti Kähkönen, *Metso Oy* Toimitusjohtaja Bjarne Mitts, *Rettig Group Oy Ab*
Toimitusjohtaja Heikki Lehtonen, *Componenta Oy* Toimitusjohtaja Pauli Nurminen, *Hellmanin Konepaja Oy*
Toimitusjohtaja Pertti Lemettinen, *Levypyörä Oy* Konsernijohtaja Risto Salo, *Hollming Oy*
Teollisuusneuvos Rauno Mattila, *Trafotek Oy* Konsernijohtaja Jari Paasikivi, *Oras Oy*
Toimitusjohtaja Kimmo Fischer, *Sito Oy* Toimitusjohtaja Yrjänä Ahto, *Fujitsu Services Oy*
Toimitusjohtaja Eero Mäkinen, *Trafomic Oy* Hallituksen puheenjohtaja Markku Rentto, *Reka Kaapeli Oy*
Hallituksen puheenjohtaja Timo Parmasuo, *Meconet Oy* Toimitusjohtaja Kjell Forsén, *Vaisala Oy*
Hallituksen puheenjohtaja Jorma Paturi, *Meka Pro Oy* Toimitusjohtaja Pekka Lundmark, *Konecranes Oy*
Toimitusjohtaja Gretel Ramsay, *Tammet Oy* Hallituksen puheenjohtaja Jari Ollila, *Purso Oy*
Toimitusjohtaja Juha Rantanen, *Outokumpu Oy* ei varajäsentä
Toimitusjohtaja Ari Rahkonen, *Microsoft Oy* Toimitusjohtaja Pekka Frantti, *GS-Hydro Oy*
Yrittäneuvos Taisto Sorjonen, *Tasowheel Oy* Hallituksen puheenjohtaja Timo Vartiainen, *Larox Oy*
Toimitusjohtaja Hannu Syrjälä, *Tieto Oy* Hallituksen puheenjohtaja Jorma Nokkala, *Nokka-Yhtiöt Oy*
Toimitusjohtaja Sakari Tamminen, *Rautaruukki Oy* Toimitusjohtaja Matti Heikkonen, *Digium Oy*
Toimitusjohtaja Antti Zitting, *Sacotec Oy* Toimitusjohtaja Antti Ala-Talkkari, *Veljekset Ala-Talkkari Oy*

Terveyspalvelualan Liitto ry

Toimitusjohtaja Kirsi Lehtonen, *Kaunialan Sairaala Oy* Kuntoutusjohtaja Marja-Terttu Huhtanen, *KunnonPaikka*
Toimitusjohtaja Heikki Teittinen, *Invalidisäätiö* Liiketoimintajohtaja Anna-Maria Mäkelä, *Oral Hammaslääkärit Oy*

Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliitto TIKLI ry

Toimitusjohtaja Niclas Ahlbom, *G4S Cash Solutions Oy* CHR-johtaja Sirpa Ezzell, *G4S Cash Solutions Oy*
Konsernijohtaja Jukka Alho, *Itella Oy* CFO Tuija Soanjärvi, *Itella Oy*
Toimitusjohtaja Juha Luusua, *Eltel Networks Oy* Toimitusjohtaja Pekka Salokangas, *Relacom Oy*
Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila, *Elisa Oy* Toimitusjohtaja Pauli Korpi-Tassi, *Pohjanmaan Puhelin Oy*
Konsernijohtaja Tuomo Rönkkö, *Maintpratner Oy* Tekninen johtaja Pekka Finne, *Sähköfinne Oy*
Suomen maajohtaja Juha-Pekka Weckström, *TeliaSonera Finland Oy* Toimitusjohtaja Jaakko Nevanlinna, *AinaGroup Oy*

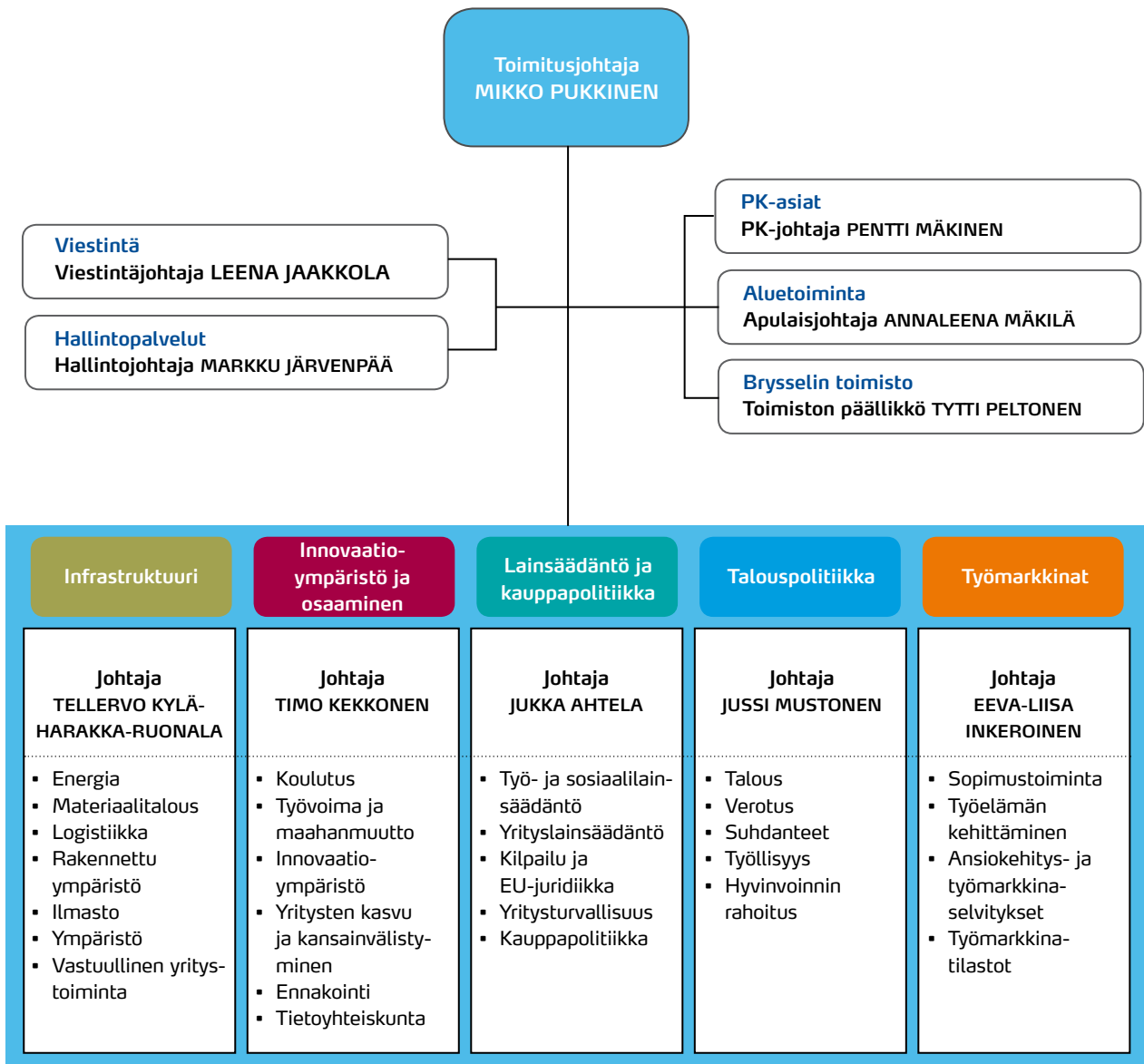
Viestinnän Keskusliitto ry

Johtaja Keijo Ketonen, *TS-Yhtymä Oy* Toimitusjohtaja Matti Uuttu, *Otavain Kirjapaino Oy*
Toimitusjohtaja Alexander Lindholm, *Otavamedia Oy* Toimitusjohtaja Anu Nissinen, *Sanoma Entertainment Oy*

Yleinen Teollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Juha Laurio, *Lindström Oy* Toimitusjohtaja Pekka Hukkanen, *Loggo Oy*

EK:n organisaatio vuoden 2011 lopussa

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 42 020 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Julkaisun toimitus:

Hannele Mayer-Pirttijärvi

Ulkoasu:

Arja Nyholm | JUMO OY

Toukokuu 2012